

EUROPESE COMMISSIE

Europese structuur- en investeringsfondsen

Leidraad voor de Commissie en de lidstaten voor een
gemeenschappelijke methode voor de beoordeling van
beheers- en controlesystemen
in de lidstaten

LET OP:

"Dit is een werkdocument van de diensten van de Commissie. Op grond van het geldende EU-recht biedt het collega's en instanties die bij de uitvoering van of het toezicht en de controle op de Europese structuur- en investeringsfondsen betrokken zijn, technische richtsnoeren over de wijze waarop de EU-regels op dit gebied moeten worden uitgelegd en toegepast. Het document heeft tot doel aan te geven hoe de diensten van de Commissie deze regels uitleggen en interpreteren, zodat de uitvoering van het programma wordt vergemakkelijkt en goede praktijken worden gestimuleerd. Deze richtsnoeren laten onverlet de interpretatie van het Hof van Justitie en het Gerecht of de besluiten van de Commissie."

Inhoudsopgave

LIJST VAN ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN	4
1. Achtergrond.....	5
1.1. Wetgeving	5
1.2. Het doel van deze leidraad	5
2. Leidraad.....	6
2.1. Belangrijkste eisen en beoordelingscriteria	6
2.2. Stappen in de beoordeling	6
Bijlage I – Belangrijkste eisen en beoordelingscriteria.....	12
1. Belangrijkste eisen met betrekking tot de managementautoriteit en de intermediaire instantie('s)	12
Belangrijkste eis 1: Adequate scheiding van functies en adequate systemen voor verslaglegging en toezicht ingeval de verantwoordelijke autoriteit de uitvoering van taken aan een andere instantie toevertrouwt	12
Belangrijkste eis 2: Passende selectie van concrete acties	13
Belangrijkste eis 3: Adequate informatie voor begunstigden.....	14
Belangrijkste eis 4: Adequate beheersverificaties	14
Belangrijkste eis 5: Effectief systeem om te garanderen dat alle documenten met betrekking tot uitgaven en audits worden aangehouden, om te zorgen voor een toereikend audittraject.....	15
Belangrijkste eis 6: Betrouwbaar systeem voor het verzamelen, vastleggen en opslaan van gegevens voor de uitvoering van toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audit, waaronder koppelingen met de systemen voor elektronische gegevensuitwisseling met de begunstigden.....	16
Belangrijkste eis 7: Doeltreffende invoering van evenredige maatregelen tegen fraude	17
Belangrijkste eis 8: Passende procedures voor het opstellen van de beheersverklaring en de jaarlijkse samenvatting van de definitieve auditverslagen en uitgevoerde controles	17
2. Belangrijkste eisen met betrekking tot de certificeringsautoriteit en de intermediaire instantie('s)	18
Belangrijkste eis 9: Adequate scheiding van functies en adequaat systeem voor verslaglegging en toezicht ingeval de verantwoordelijke autoriteit de uitvoering van taken aan een andere autoriteit toevertrouwt	18
Belangrijkste eis 10: Geschikte procedures voor het opstellen en indienen van betalingsaanvragen	19

Belangrijkste eis 11: Geschikte geautomatiseerde administratie van de gedeclareerde uitgaven en van de overeenkomstige overheidsbijdrage.....	19
Belangrijkste eis 12: Geschikte en volledige administratie van terugvorderbare, geïnde en geschrapte bedragen	20
Belangrijkste eis 13: Passende procedures voor het opstellen en certificeren van de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de rekeningen.....	20
3. Belangrijkste eisen met betrekking tot de auditautoriteit	21
Belangrijkste eis 14: Adequate scheiding van functies en adequate systemen om ervoor te zorgen dat indien een andere instantie de controle uitvoert in overeenstemming met de auditstrategie van het programma, deze de nodige functionele onafhankelijkheid heeft en internationaal aanvaarde controlenormen in acht neemt	21
Belangrijkste eis 15: Adequate systeemaudits	21
Belangrijkste eis 16: Adequate audits van concrete acties	22
Belangrijkste eis 17: Adequate audits van de rekeningen	23
Belangrijkste eis 18: Passende procedures voor het verstrekken van een betrouwbaar auditoordeel en voor het opstellen van het jaarlijks controleverslag.....	24
Bijlage II: Evaluatie van een belangrijkste eis per beoordelingscriterium en per autoriteit	25
Bijlage III: Algemene conclusie per beheers- en controlesysteem	33
Bijlage IV: Tabel waarin de belangrijkste eisen aan de aanwijzingscriteria worden gekoppeld	34

LIJST VAN ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN

CCI	Code Commun d'Identification (referentienummer van elk programma, toegekend door de Commissie)
ESIF	"ESIF" heeft betrekking op alle Europese structuur- en investeringsfondsen. Deze leidraad is van toepassing op alle ESI-fondsen, behalve het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo)
ETS	Europese territoriale samenwerking
Financieel Reglement	Financieel Reglement (Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012) ¹
Vo. 1303/2013	Verordening gemeenschappelijke bepalingen (Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013) ²
Vo. 480/2014	Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014 van de Commissie van 3 maart 2014 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad ³

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1416480945454&uri=CELEX:32012R0966>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

³ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.NLD

1. ACHTERGROND

1.1. Wetgeving

Verordening	Artikelen
Verordening (EU) nr. 1303/2013 Verordening gemeenschappelijke bepalingen (hierna Vo. 1303/2013)	Deel vier, titel I – Beheer en controle

1.2. Het doel van deze leidraad

Deze leidraad is bedoeld als praktisch instrument voor auditoren bij de beoordeling van de werking van een door de lidstaten ingesteld beheers- en controlesysteem voor de ESIF-programma's (met uitzondering van het Elfpo).

Hierbij is gebruikgemaakt van de leidraad voor de periode 2007-2013 en de conclusies van een werkgroep bestaande uit personeel van de auditdiensten van DG Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling, DG Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie en DG Maritieme Zaken en Visserij van de Commissie, om een referentiekader vast te stellen voor:

- het toelichten van de belangrijkste eisen die moeten worden toegepast (zie Vo. 1303/2013 en Vo. 480/2014);
- het toelichten van de beoordelingscriteria die op elke belangrijkste eis moeten worden toegepast;
- het verschaffen van richtsnoeren voor het trekken van conclusies voor elke belangrijkste eis en per autoriteit;
- het verschaffen van richtsnoeren om te komen tot een algemene conclusie over het beheers- en controlesysteem (of deel van het systeem) van een programma of groep van programma's, rekening houdend met bestaande verzachtende factoren of compenserende controles.

De leidraad is dus in de eerste plaats gericht op de auditdirectoraten van bovengenoemde diensten van de Commissie en de auditautoriteiten om bij de beoordeling van mate waarin de beheers- en controlesystemen aan de belangrijkste wettelijke eisen voldoen, de objectiviteit, consistentie en transparantie te waarborgen. Met de "stappen in de beoordeling" in deze leidraad wordt de methode vastgesteld die bij de uitvoering van systeemaudits moet worden toegepast. De auditautoriteiten wordt verzocht van deze leidraad gebruik te maken bij hun systeemaudits met betrekking tot managementautoriteiten, certificeringsautoriteiten en intermediaire instanties of bij het toezicht op de werkzaamheden van andere betrokken auditinstanties, opdat de resultaten van de audits geharmoniseerd zijn en de auditoren in de verschillende onderdelen van de controleketen op elkaars werk kunnen vertrouwen.

Het deel van de leidraad over de evaluatie van de werking van auditautoriteiten is in eerste instantie gericht op de auditdiensten van de Commissie. De auditautoriteiten kunnen dit echter ook gebruiken bij de beoordeling van/het toezicht op de werkzaamheden van andere auditinstanties in het beheers- en controlesysteem of als instrument voor zelfevaluatie om ervoor te zorgen dat hun eigen auditprocedures met de verwachtingen van de Commissie overeenkomen.

De managementautoriteiten, de certificeringsautoriteiten en de intermediaire instanties wordt

echter ten zeerste aangeraden deze leidraad ook in aanmerking te nemen en, zo nodig, te gebruiken als instrument voor zelfevaluatie.

Het is onmogelijk om in deze leidraad alle situaties die zich kunnen voordoen, te behandelen. De kwaliteitsbeoordeling van elke audit dient te waarborgen dat de algehele conclusie over het systeem onderbouwd is en dat het voorgestelde oordeel overeenkomt met de bevindingen van de audit en naar behoren wordt verantwoord en gedocumenteerd.

De leidraad gaat vergezeld van vier bijlagen: bijlage I bevat de belangrijkste eisen en de beoordelingscriteria voor elke belangrijkste eis; de bijlagen II en III geven een overzicht waar de auditoren gebruik van moeten maken en waarmee het kader wordt verschaft om, per systeem, tot een algemeen oordeel te komen over naleving van de belangrijkste wettelijke eisen voor de periode 2014-2020; bijlage IV bevat een tabel waarin de aanwijzingscriteria worden gekoppeld aan de belangrijkste eisen.

2. LEIDRAAD

2.1. Belangrijkste eisen en beoordelingscriteria

De 18 belangrijkste eisen voor de beheers- en controlesystemen en de criteria voor de beoordeling van de werking hiervan worden vermeld in bijlage I:

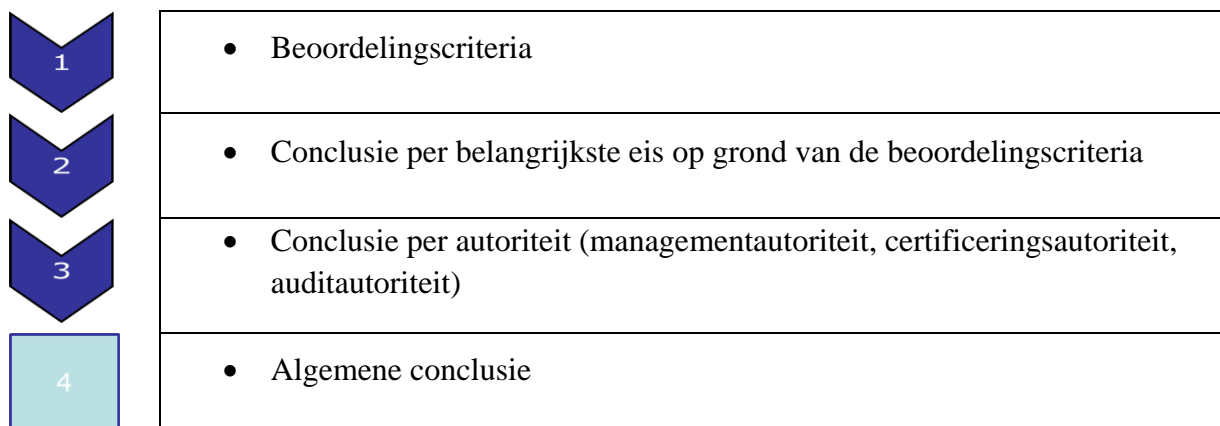
Zij hebben betrekking op:

1. De managementautoriteit en alle intermediaire instanties waaraan taken zijn opgedragen (8 belangrijkste eisen met 36 beoordelingscriteria);
2. De certificeringsautoriteit en alle intermediaire instanties waaraan taken zijn opgedragen (5 belangrijkste eisen met 18 beoordelingscriteria);
3. De auditautoriteit en alle auditinstanties die namens haar auditwerkzaamheden verrichten (5 belangrijkste eisen met 27 beoordelingscriteria).

De beoordelingscriteria worden voor elke belangrijkste eis beschreven. Niet-naleving van deze criteria duidt op tekortkomingen in het systeem en houdt dus het risico in dat onregelmatige uitgaven jegens de Commissie worden gecertificeerd en dat lidstaten te veel terugbetaald krijgen.

2.2. Stappen in de beoordeling

De beoordeling van het beheers- en controlesysteem verloopt volgens onderstaand schema:

Er zij op gewezen dat het professionele oordeel van de auditor en een effectieve kwaliteitscontrole in alle stappen van de beoordelingsprocedure van essentieel belang zijn voor de consistentie van de auditresultaten.

Om een hoge mate van zekerheid te verkrijgen en een oordeel te geven over de werking van het beheers- en controlesysteem, moeten systeemaudits worden uitgevoerd met inbegrip van toetsing van de werking van de belangrijkste controles bij belangrijke instanties. Dergelijke toetsingen moeten worden uitgevoerd voor een aantal projecten, transacties op het niveau van de managementautoriteit, de certificeringsautoriteit, de intermediaire instanties en de auditautoriteit.

Toetsing van controles op het niveau van de certificeringsautoriteit en de intermediaire instantie(s) kan ook bijdragen aan audits van de rekeningen (zie artikel 29, lid 3, Vo. 480/2014).

De methode die voor de samenstelling van de steekproef voor de toetsing testen van controles wordt toegepast (zoals steekproefneming met betrekking tot een kwalitatief kenteken of een oordeelkundige selectie), wordt bepaald door de auditautoriteit (in het geval van de lidstaten) of de Commissie. Indien er een groot aantal intermediaire instanties in het kader van hetzelfde programma actief is, kan hiervan een passende steekproef worden geselecteerd voor de toetsing van de belangrijkste controles. De steekproef van intermediaire instanties moet worden geselecteerd op grond van een passende risicobeoordeling. Hierbij moet rekening worden gehouden met elementen als risicoprofiel van de activiteiten van de intermediaire instantie, omvang van de fondsen, complexiteit van de activiteiten en/of nieuwe activiteiten, wijzigingen in de organisatiestructuur, kennis van het personeel etc. De auditor stelt in zijn auditverslag, overeenkomstig de controlenormen, in elk geval de reikwijdte van de audit vast en geeft aan of zijn conclusie op het gehele systeem of een deel hiervan van toepassing is.

De methode die wordt toegepast voor de vaststelling van de omvang van de steekproef voor de toetsing van controles moet in overeenstemming zijn met internationaal aanvaarde auditnormen (INTOSAI, IFAC of IIA).

De resultaten van deze toetsing vormen samen met andere kwalitatieve elementen en auditprocedures de basis voor de beoordeling.

De auditoren moeten vervolgens voor elke stap (d.w.z. eerst voor elk beoordelingscriterium, dan voor elke belangrijkste eis, dan voor elke autoriteit en daarna voor de algemene conclusie over het beheers- en controlesysteem) hun conclusies trekken op grond van de volgende categorieën:

- Categorie 1. **Werkt goed. Geen of alleen kleine verbetering(en) nodig.** Er zijn geen of alleen kleine tekortkomingen gevonden. Deze tekortkomingen hebben geen of geringe gevolgen voor de werking van de belangrijkste eisen / de autoriteiten / het systeem waarop de beoordeling betrekking heeft.
- Categorie 2. **Werkt, maar er is/zijn enige verbetering(en) nodig.** Er zijn enkele tekortkomingen gevonden. Deze tekortkomingen hebben geringe gevolgen voor de werking van de belangrijkste eisen / autoriteiten / het systeem waarop de beoordeling betrekking heeft. Er zijn aanbevelingen geformuleerd die door de gecontroleerde instantie moeten worden uitgevoerd.
- Categorie 3. **Werkt gedeeltelijk, maar er is/zijn aanzienlijke verbetering(en) nodig.** Er zijn ernstige tekortkomingen gevonden waardoor het fonds aan onregelmatigheden wordt blootgesteld. De gevolgen voor de doeltreffende werking van de belangrijkste eisen / de autoriteiten / het systeem zijn aanzienlijk.
- Categorie 4. **Werkt in wezen niet.** Er zijn talrijke ernstige en/of verstrekken tekortkomingen gevonden waardoor de fondsen aan onregelmatigheden worden

blootgesteld. De gevolgen voor de doeltreffende werking van de belangrijkste eisen / autoriteiten / het systeem waarop de beoordeling betrekking heeft, zijn aanzienlijk – de belangrijkste eisen / autoriteiten / het systeem waarop de beoordeling betrekking heeft, functioneren matig of in het geheel niet.

De bijlagen II en III zijn ontwikkeld om elke stap in deze beoordelingsprocedure te ondersteunen.

2.2.1. Beoordelingscriteria

De eerste stap bestaat uit de evaluatie van de beoordelingscriteria voor elke belangrijkste eis door vast te stellen welke van de vier bovengenoemde categorieën het meest overeenstemt met elk beoordelingscriterium voor het programma dat gecontroleerd wordt.

Om een transparante en objectieve beoordeling van elk criterium te waarborgen dient bijlage II te worden gebruikt.

Onderstreept moet worden dat auditoren bij de indeling van elk beoordelingscriterium hun professionele oordeel moeten toepassen, rekening houdend met alle andere beschikbare auditinformatie die ook geanalyseerd moet worden. Deze auditinformatie kan alle verzamelde auditkennis zijn, met inbegrip van informatie op grond van de beoordeling van de systeembeschrijvingen, het auditoordeel en -verslag van de aangewezen auditinstantie, procedurehandleidingen, de werking van het beheers- en controlesysteem, onderzoeken of interviews bij instanties die bij het beheers- en controlesysteem zijn betrokken.

2.2.2. Conclusie per belangrijkste eis

De tweede stap bestaat uit het trekken van een conclusie per belangrijkste eis op basis van de eerder bij stap 1 geëvalueerde beoordelingscriteria. In beginsel zijn bij de evaluatie van de belangrijkste eisen de algemene gevolgen voor het zekerheidsniveau van doorslaggevende betekenis. In dit verband moeten de volgende vragen worden gesteld:

- Wat zijn de gevolgen van de niet-inachtneming of gedeeltelijke inachtneming van een bepaald beoordelingscriterium of bepaalde belangrijkste eisen voor de vaststelling van fouten, onregelmatigheden en voor het beheers- en controlesysteem?
- Wordt het hierdoor waarschijnlijker dat onregelmatige of illegale uitgaven niet worden voorkomen, ontdekt en/of adequaat gecorrigeerd?

De onderstaande leidraad wordt gegeven in de vorm van voorbeelden van mogelijke uitkomsten voor deze stap (na de combinatie van de toetsing van belangrijke controles op andere kwalitatieve elementen):

- indien een of meer beoordelingscriteria in categorie 3 of 4 vallen, kan de auditor redelijkerwijs concluderen dat de belangrijkste eis niet mag worden ingedeeld in categorie 1 en zeer waarschijnlijk niet in categorie 2;
- indien de meeste beoordelingscriteria binnen dezelfde categorie vallen, kan de auditor redelijkerwijs concluderen dat hiermee een goede basis wordt verschaft voor de indeling van de belangrijkste eis in dezelfde categorie;
- in het algemeen kan de belangrijkste eis niet gunstiger worden ingedeeld dan het ongunstigste beoordelingscriterium met een mogelijke uitzondering van de volgende beoordelingscriteria:

Managementautoriteit

2.3. Alle ontvangen aanvragen worden geregistreerd. Aanvragen worden geregistreerd na ontvangst, iedere aanvrager krijgt een ontvangstbewijs en de goedkeuringsstatus van elke aanvraag wordt bijgehouden.

2.5. Besluiten over de aanvaarding of afwijzing van aanvragen en projecten moeten door een geschikte persoon of instantie worden genomen, resultaten moeten schriftelijk bekend worden gemaakt en de redenen voor de aanvaarding of afwijzing van aanvragen moeten duidelijk worden vermeld. De beroepsprocedure en hiermee samenhangende besluiten moeten bekend worden gemaakt.

5.3. Er zijn procedures ingevoerd om te waarborgen dat alle voor een toereikend audittraject vereiste documenten bewaard worden in overeenstemming met de voorschriften van artikel 140, Vo. 1303/2013, d.w.z. met betrekking tot de beschikbaarheid van documenten.

Certificeringsautoriteit

11.3. Zorg, door middel van het in geautomatiseerde vorm opslaan en bewaren van de boekhoudkundige gegevens voor elke concrete actie, voor een toereikend audittraject dat alle gegevens die nodig zijn voor de opstelling van betalingsaanvragen en rekeningen, ondersteunt. Het audittraject binnen de certificeringsautoriteit moet het mogelijk maken de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven te vergelijken met de van de managementautoriteit of intermediaire instantie ontvangen uitgavenstaten.

13.5. Toereikende procedures om te zorgen voor een tijdige rapportage aan de Commissie over de uitvoering van de EU-begroting, in overeenstemming met artikel 59, lid 5, onder a), van het Financieel Reglement.

Auditautoriteit

18.5. Het jaarlijks controleverslag voor het boekjaar en het auditoordeel moeten betrekking hebben op alle lidstaten die betrokken zijn bij programma's in het kader van de ETS-doelstelling.

De auditoren trekken conclusies op grond van hun professionele oordeel, waarbij eventuele verzachtende factoren in aanmerking worden genomen. Er moet toereikende auditinformatie worden verstrekt die in het auditdossier wordt vastgelegd.

2.2.3. Conclusie per autoriteit

De derde stap behelst het trekken van een conclusie per autoriteit, op grond van de resultaten van de indeling van elke belangrijkste eis onder stap 2. Hierbij moet gebruik worden gemaakt van de bijlagen II en III. In bijlage II wordt de beoordeling per belangrijkste eis gecombineerd om tot een conclusie per autoriteit te komen, terwijl in bijlage III – de "koppelingstabel" – de conclusie per autoriteit wordt gekoppeld aan de algemene conclusie voor het systeem (koppeling met stap 4).

Het is onmogelijk om alle mogelijke combinaties van beoordelingen van belangrijkste eisen per autoriteit te voorzien. Niettemin kan het volgende richtsnoer worden geboden:

1. Elke belangrijkste eis moet onafhankelijk van de andere belangrijkste eisen binnen dezelfde autoriteit worden beoordeeld. Dit betekent dat een zwak punt ten aanzien van een van de belangrijkste eisen bij één autoriteit niet kan worden gecompenseerd door een andere belangrijkste eis die bij dezelfde autoriteit wel goed werkt. Compenserende controles worden alleen in aanmerking genomen op het niveau van de algemene beoordeling van het systeem (stap 4).
2. Sommige belangrijkste eisen zijn van essentieel belang voor de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven en het behoorlijk functioneren van de betrokken autoriteit. Criteria voor het vaststellen van ernstige tekortkomingen zoals beschreven in artikel 2, lid 39, Vo. 1303/2013, zijn vastgelegd in artikel 30, Vo. 480/2014, en hebben betrekking op:
 - managementautoriteit: de belangrijkste eisen 2 (selectie van concrete acties), 4 (beheersverificaties) en 5 (audittraject van documenten met betrekking tot uitgaven en audits);

- certificeringsautoriteit: belangrijkste eis 13 (opstellen en certificeren van de jaarrekeningen);
 - auditautoriteit: de belangrijkste eisen 15 (systeemaudits), 16 (audits van concrete acties) en 18 (betrouwbaar auditoordeel en voorbereiding van het jaarlijks controleverslag).
3. Een indeling in categorie 1 of 2 van de zeven essentiële belangrijkste eisen waarnaar in punt 2 hierboven wordt verwezen, zou positieve gevolgen hebben voor de algehele conclusie.
 4. Als een van de essentiële belangrijkste eisen waarnaar in punt 2 wordt verwezen, of twee of meer van de overige belangrijkste eisen voor een autoriteit worden ingedeeld in de categorieën 3 of 4, kan aan deze autoriteit geen betere algemene beoordeling worden toegekend dan een indeling in categorie 3 of 4. Met andere woorden, tekortkomingen ten aanzien van een essentiële belangrijkste eis kunnen niet worden gecompenseerd door een betere indeling van de overige belangrijkste eisen voor de desbetreffende autoriteit.
 5. Indien sommige taken zijn gedelegeerd naar intermediaire instanties, is een verdere analyse van de bijlagen II en III vereist en worden dezelfde criteria toegepast als bij een management- of certificeringsautoriteit om een conclusie te kunnen trekken per intermediaire instantie en, op grond daarvan, een algemene conclusie voor de management- of certificeringsautoriteit.

Auditoren moeten hun professionele oordeel toepassen om tot de juiste conclusie per autoriteit te komen, en de algemene conclusie bepalen aan de hand van de tabel in bijlage III bij deze leidraad.

2.2.4. Algemene conclusie

In deze laatste stap koppelen de auditoren de conclusie per autoriteit aan de algemene conclusie met betrekking tot het beheers- en controlesysteem van het programma, door verzachtende factoren en compenserende controles te identificeren die bij een autoriteit aanwezig zijn, waardoor het risico in het algemene beheers- en controlesysteem doeltreffend kan worden verminderd.

Als de auditor bijvoorbeeld concludeert dat door de certificeringsautoriteit verrichte verificaties onvolledig of onvoldoende doeltreffend zijn, maar de beheersverificaties in de managementautoriteit (of de intermediaire instantie, indien gedelegeerd) zijn wel van goede kwaliteit en doeltreffend, kan dit het risico verminderen dat er onregelmatige uitgaven worden gecertificeerd en naar de Commissie worden gestuurd. Er zij op gewezen dat belangrijkste eis 4 (beheersverificaties) de voornaamste blijft en de eerstelijnsverdediging van het beheers- en controlesysteem tegen onregelmatigheden vormt. De vaststelling dat deze belangrijkste eis naar behoren werkt is daarom van cruciaal belang bij de beoordeling van het risico op vergoeding van onregelmatige uitgaven door de Commissie. Alvorens verzachtende factoren of compenserende controles in aanmerking kunnen worden genomen, moet de behoorlijke werking van deze controles worden bewezen. Een ander voorbeeld van een verzachtende factor, voordat het auditoordeel wordt gegeven, zou een uitgevoerd actieplan kunnen zijn, waardoor het beheers- en controlesysteem effectief is verbeterd (ter vermindering van soortgelijke onregelmatigheden in de toekomst) en de voornaamste, niet eerdere in steekproefcontroles of beheersverificatiecontroles ontdekte onregelmatigheden zijn gecorrigeerd (financiële correcties voor eerder gedeclareerde uitgaven).

De auditor bepaalt het niveau van het restrisico voor de regelmatigheid van de transacties en formuleert ten slotte een algemene conclusie, per systeem, over de mate waarin het systeem aan de belangrijkste wettelijke eisen voldoet. Hierbij moet gebruik worden gemaakt van bijlage III.

1. Om te zorgen voor consistentie van de resultaten in alle stappen van de procedure, worden voor de algemene evaluatie van de systemen dezelfde categorieën gebruikt als voor de afzonderlijke belangrijkste eisen en autoriteiten.
2. Voordat het niveau van het restrisico voor de regelmatigheid wordt bepaald, moet de auditor rekening houden met de hierboven beschreven verzachtende factoren.

De algehele conclusie per beheers- en controlesysteem biedt vervolgens een basis voor het vaststellen van zekerheidsniveaus en van de betrouwbaarheidsniveaus voor audits van concrete acties. Bij de opstelling van het jaarlijks controleverslag kan de auditor dan, door de conclusies over het beheers- en controlesysteem te combineren met de resultaten van audits van concrete acties en van de rekeningen, een auditoordeel voor het programma formuleren en indien nodig de vereiste maatregelen aanbevelen.

Bovendien moeten deze auditwerkzaamheden door de lidstaten worden gebruikt voor de uitvoering van de bepalingen van artikel 124, lid 5, Vo. 1303/2013, over de verplichting om toe te zien op de naleving van de aanwijzingscriteria. Ter ondersteuning van deze werkzaamheden is in bijlage IV een tabel opgenomen, waarin de aanwijzingscriteria in verband worden gebracht met de desbetreffende belangrijkste criteria.

BIJLAGE I – BELANGRIJKSTE EISEN EN BEOORDELINGSCRITERIA

In deze bijlage worden de belangrijkste elementen van het beheers- en controlesysteem en de beoordelingscriteria vastgesteld, rekening houdend met de minimumeisen van het toepasselijke wettelijke kader voor de periode 2014-2020. De belangrijkste elementen, gestructureerd per autoriteit, zijn de elementen die zijn ontworpen en essentieel zijn voor de waarborging van de wettigheid en regelmatigheid van uitgaven en het reële karakter van de concrete acties in programma's die in het kader van Vo. 1303/2013 door de ESI-fondsen (behalve het Elfpo) worden ondersteund.

1. Belangrijkste eisen met betrekking tot de managementautoriteit en de intermediaire instantie('s)

Belangrijkste eis 1: Adequate scheiding van functies en adequate systemen voor verslaglegging en toezicht ingeval de verantwoordelijke autoriteit de uitvoering van taken aan een andere instantie toevertrouwt

(artikel 72, onder a), b), e) en h), artikel 122, lid 2, artikel 123, leden 1 en 6, en artikel 125, lid 1, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

1.1. Een duidelijke beschrijving en toewijzing van functies (organisatieschema, indicatief aantal posten, vereiste kwalificaties en ervaring, functiebeschrijvingen), met inbegrip van de aanwezigheid van een formele gedocumenteerde overeenkomst waarin door de managementautoriteit aan de intermediaire instantie('s) gedelegeerde taken duidelijk zijn vastgelegd.

1.2. Het vereiste personeel en de vereiste expertise bestaan op de verschillende niveaus en voor de verschillende functies binnen de managementautoriteit en intermediaire instanties, rekening houdend met het aantal, de omvang en de complexiteit van de betrokken programma's, met inbegrip van eventuele toepasselijke uitbestedingsregelingen.

1.3. Naleving van het beginsel van scheiding van functies binnen de organisatie van de managementautoriteit, zo nodig en in het bijzonder ingeval de lidstaat heeft besloten om de certificeringsfunctie binnen dezelfde administratieve structuur als de managementautoriteit te houden, en tussen de managementautoriteit en andere instanties in het beheers- en controlesysteem (certificeringsautoriteit, of haar intermediaire instanties, de auditautoriteit of andere auditinstanties).

1.4. Er bestaan volledige en adequate procedures en handleidingen die zo nodig worden bijgewerkt, met betrekking tot alle belangrijke activiteiten binnen de managementautoriteit en intermediaire instanties, met inbegrip van procedures voor de verslaglegging over en het toezicht op onregelmatigheden en voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen.

1.5. Er zijn adequate procedures en regelingen voor adequaat toezicht op de aan de intermediaire instantie('s) gedelegeerde taken op basis van adequate verslagleggingsmechanismen (beoordeling van de methodologie van de intermediaire instantie, regelmatige beoordeling van door de intermediaire instantie gerapporteerde resultaten, indien mogelijk met inbegrip van het steekproefsgewijs opnieuw verrichten van door de intermediaire instantie verrichte werkzaamheden).

1.6. Rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel, een kader om ervoor te zorgen dat zo nodig de juiste risicobeheersmaatregelen worden genomen, met name in het geval van belangrijke wijzigingen in de activiteiten en wijzigingen in de beheers- en controlestructuren.

Belangrijkste eis 2: Passende selectie van concrete acties

(artikel 72, onder c), artikel 125, lid 3, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

2.1. De managementautoriteit heeft, ter goedkeuring door het toezichtcomité, passende selectieprocedures en -criteria opgesteld die:

- a) ervoor zorgen dat concrete acties bijdragen tot het verwezenlijken van de specifieke doelstellingen en resultaten van de desbetreffende prioriteit;
- b) niet-discriminerend en transparant zijn;
- c) rekening houden met de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en de beginselen van duurzame ontwikkeling, zoals vastgelegd in de artikelen 7 en 8, Vo. 1303/2013.

2.2. Oproepen tot inschrijving worden bekendgemaakt⁴.

Oproepen tot inschrijving worden bekendgemaakt om alle potentiële begunstigden te bereiken en bevatten een duidelijke beschrijving van de toegepaste selectieprocedure en de rechten en plichten van de begunstigden.

2.3. Alle ontvangen aanvragen worden geregistreerd.

Aanvragen worden na ontvangst geregistreerd, iedere aanvrager krijgt een ontvangstbewijs en de goedkeuringsstatus van elke aanvraag wordt bijgehouden.

2.4. Alle aanvragen of projecten worden volgens de toepasselijke criteria geëvalueerd.

De evaluatie wordt consistent en op niet-discriminerende wijze uitgevoerd. De toegepaste criteria en het scoresysteem zijn zoals goedgekeurd door het toezichtcomité en in de oproep vermeld.

Bij de beoordeling van de aanvragen of projecten zorgt de managementautoriteit ervoor dat de beoordelaars de vereiste expertise en onafhankelijkheid bezitten.

Daarnaast moet de managementautoriteit onderzoeken of:

- a) de geselecteerde concrete actie binnen het toepassingsgebied van het betrokken fonds of de betrokken fondsen valt en aan een steunverleningscategorie kan worden toegewezen;
- b) de begunstigde over de administratieve, financiële en operationele capaciteit beschikt om aan de voorwaarden voor het verstrekken van financiering te voldoen;
- c) is voldaan aan de toepasselijke wetgeving voor de concrete actie, indien de actie van start is gegaan voordat een financieringsaanvraag is ingediend;
- d) voor steun geselecteerde concrete acties geen activiteiten omvatten die deel hebben uitgemaakt van een concrete actie ten aanzien waarvan een terugvorderingsprocedure heeft of zou moeten hebben gelopen na verplaatsing van een productieactiviteit buiten het programmagebied.

Alle fasen van deze evaluatie moeten naar behoren worden gedocumenteerd.

2.5. Besluiten over de aanvaarding of afwijzing van aanvragen of projecten moeten worden genomen door hiertoe bevoegde persoon in de verantwoordelijke aangewezen instantie. De kandidaat dient schriftelijk van de resultaten op de hoogte te worden gesteld in een

⁴ Niet van toepassing bij rechtstreekse toewijzing van EU-fondsen aan bepaalde nationale, regionale of lokale projecten.

overeenkomst of besluit (of een vergelijkbaar document), met een duidelijke vermelding van de redenen voor de aanvaarding of afwijzing. De beroepsprocedure en hiermee samenhangende besluiten moeten bekend worden gemaakt.

Belangrijkste eis 3: Adequate informatie voor begunstigen

(artikel 125, lid 3, onder c), Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

3.1. Doeltreffende voorlichting aan begunstigen over hun rechten en plichten, in het bijzonder de voor het programma vastgelegde nationale subsidiabiliteitsregels, de toepasselijke EU-regels inzake subsidiabiliteit, de specifieke voorwaarden voor steun voor elke concrete actie in verband met de producten en diensten die in het kader van de concrete actie worden geleverd, het financieringsplan, de uitvoeringstermijn, de eisen ten aanzien van afzonderlijke boekhouding of adequate boekhoudcodes en de informatie die moet worden bewaard en medegedeeld. De informatie- en publicatie-eisen moeten ook duidelijk worden weergegeven en medegedeeld.

3.2. Het bestaan van duidelijke en ondubbelzinnige voor het programma vastgelegde nationale subsidiabiliteitsregels.

3.3. Het bestaan van een strategie om ervoor te zorgen dat begunstigen toegang hebben tot de vereiste informatie en toereikende ondersteuning ontvangen (folders, brochures, seminars, workshops, websites etc.).

Belangrijkste eis 4: Adequate beheersverificaties

(artikel 72, onder c) en h), artikel 125, lid 4, onder a), en de leden 5 en 6, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

4.1. De beheersverificaties bevatten:

- a) Administratieve verificaties voor elk verzoek tot terugbetaling van begunstigen: alle door begunstigen ingediende verzoeken tot terugbetaling moeten voor de certificering door de managementautoriteit of haar intermediaire instantie('s) worden onderworpen aan administratieve verificaties en moeten gepaard gaan met een onderzoek naar de aanvraag zelf en de bijgevoegde ondersteunende documentatie. De hoeveelheid en het soort ondersteunende documentatie dat voor verificatie van begunstigen wordt verlangd, is gebaseerd op een risicobeoordeling van elk type dossier of begunstigde.
- b) De verificaties ter plaatse van de concrete acties door de managementautoriteit en haar intermediaire instantie('s) moeten worden verricht als het project goed op gang is, zowel in de zin van de materiële als de financiële vorderingen (bv. voor opleidingsmaatregelen).

4.2. Verificaties ter plaatse van afzonderlijke concrete acties kunnen steekproefsgewijs door de managementautoriteit en haar intermediaire instantie('s) worden verricht. De frequentie en dekking van de verificaties ter plaatse moeten evenredig zijn aan het bedrag aan overheidssteun dat voor een concrete actie is verleend, en aan het risico dat door de administratieve verificaties van de managementautoriteit of haar intermediaire instantie('s) en door audits van de auditautoriteit voor het beheers- en controlesysteem als geheel wordt vastgesteld. In de rapportage moet de gebruikte steekproefmethode worden beschreven, moeten de geselecteerde concrete acties worden vastgesteld en moet een overzicht worden verstrekt van de conclusies van de verificaties en de ontdekte onregelmatigheden.

4.3. Er moeten schriftelijke procedures en uitgebreide checklists voor de beheersverificaties bestaan om eventuele onjuistheden van materieel belang op te sporen. Dit betekent dat de checklists ten minste betrekking moeten hebben op verificaties van:

- a) de juistheid van het verzoek om terugbetaling;
- b) de subsidiabele periode;
- c) de overeenstemming met het goedgekeurde project;
- d) de overeenstemming met het goedgekeurde financieringspercentage (indien van toepassing);
- e) naleving van de desbetreffende subsidiabiliteitsregels en EU- en nationale voorschriften op het gebied van overheidsopdrachten, staatssteun, milieu, financiële instrumenten, duurzame ontwikkeling, publiciteit, eisen met betrekking tot gelijke kansen en non-discriminatie;
- f) het reële karakter van het project, met inbegrip van de materiële vorderingen van het product of de dienst en overeenstemming met de voorwaarden van de subsidieovereenkomst en met de output- en resultaatindicatoren;
- g) de gedeclareerde uitgaven en het bestaan van en de overeenstemming met het audittraject voor een aantal uitgavenonderdelen;
- h) het afzonderlijke boekhoudstelsel of een adequate boekhoudcode voor alle transacties met betrekking tot een concrete actie voor concrete acties die worden vergoed op basis van de werkelijk gemaakte subsidiabele kosten. Dit afzonderlijke boekhoudstelsel of deze adequate boekhoudcodes maken de verificatie mogelijk van 1) de correcte toewijzing van uitgaven die slechts ten dele betrekking hebben op de medegefinancierde concrete actie, en 2) bepaalde soorten uitgaven die slechts binnen bepaalde grenzen of in verhouding tot andere kosten als subsidieabel worden beschouwd.

4.4. Er moet bewijs worden bewaard van:

- a) de administratieve verificaties en de verificaties ter plaatse, met inbegrip van verrichte werkzaamheden en de resultaten;
- b) de maatregelen naar aanleiding van de bevindingen.

Deze rapportage vormt de ondersteunende documentatie en informatie voor de door de managementautoriteit op te stellen jaarlijkse samenvatting.

4.5. Het bestaan van door de managementautoriteit goedgekeurde procedures om ervoor te zorgen dat de certificeringsautoriteit alle noodzakelijke informatie ontvangt over de verificaties die met het oog op de certificering zijn uitgevoerd.

Beheersverificaties voor uitgaven die in de rekeningen van een bepaald boekjaar worden gecertificeerd, moeten tijdig worden verricht.

Belangrijkste eis 5: Effectief systeem om te garanderen dat alle documenten met betrekking tot uitgaven en audits worden aangehouden, om te zorgen voor een toereikend audittraject

(artikel 72, onder g), artikel 122, lid 3, artikel 140, artikel 125, lid 4, onder d), en artikel 125, lid 8, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

5.1. De uitgebreide boekhoudkundige gegevens en ondersteunende documenten voor concrete acties (zoals de technische specificaties en het financieringsplan voor de concrete actie, de verwezenlijking van output en resultaten en controleverslagen, de documenten betreffende de

aanvraag, evaluatie, selectie, subsidiegoedkeuring en inschrijvings- en aanbestedingsprocedures en verslagen van inspecties van de medegefinancierde goederen en diensten) worden op het passende beheersniveau bewaard en verschaffen de in artikel 25, lid 1, Vo. 480/2014 beschreven informatie. Het boekhoudsysteem maakt het mogelijk zowel de begunstigden als de overige betrokken instanties te identificeren, alsmede de betaling te rechtvaardigen.

5.2. De managementautoriteit houdt de identiteit en locatie bij van de instanties die de ondersteunende documenten met betrekking tot de uitgaven en audits bewaren. Dit betreft ook alle documenten die vereist zijn voor een adequaat audittraject, dat in geval van elektronische gegevensuitwisseling tussen begunstigden en betrokken instanties een elektronische vorm kan hebben, overeenkomstig artikel 122, lid 3, Vo. 1303/2013.

5.3. Er zijn procedures om te waarborgen dat alle voor een toereikend audittraject vereiste documenten bewaard worden in overeenstemming met de voorschriften van artikel 140, Vo. 1303/2013, d.w.z. met betrekking tot de beschikbaarheid van documenten.

Belangrijkste eis 6: Betrouwbaar systeem voor het verzamelen, vastleggen en opslaan van gegevens voor de uitvoering van toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audit, waaronder koppelingen met de systemen voor elektronische gegevensuitwisseling met de begunstigden

(artikel 72, onder d), artikel 112, lid 3, artikel 122, lid 3, artikel 125, lid 2, onder a), d) en e), lid 4, onder d), en lid 8, en artikel 140, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

6.1. Het bestaan van een systeem voor de verzameling, vastlegging en opslag in geautomatiseerde vorm van de volgens bijlage III bij Vo. 480/2014 vereiste gegevens voor elke concrete actie, met inbegrip van gegevens over indicatoren en mijlpalen en over de vorderingen bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het programma die door de managementautoriteit worden verstrekt krachtens artikel 125, lid 2, onder a), Vo. 1303/2013.

Indien een concrete actie wordt gesteund door het ESF, dienen ook gegevens over individuele deelnemers te worden verstrekt en zo nodig een uitsplitsing naar geslacht van gegevens betreffende indicatoren.

6.2. Er zijn adequate procedures ingevoerd voor aggregatie van de gegevens, als dit nodig is met het oog op evaluatie en audits, alsmede voor betalingsaanvragen en rekeningen, jaarlijkse samenvattingen, jaarverslagen over de uitvoering en eindverslagen, met inbegrip van verslagen over financiële gegevens, die bij de Commissie zijn ingediend.

6.3. Er zijn adequate procedures ter waarborging van:

- a) de veiligheid en het onderhoud van dit geautomatiseerde systeem, de integriteit van de gegevens waarbij rekening is gehouden met internationaal aanvaarde normen zoals ISO/IEC 27001:2013 en ISO/IEC 27002:2013, de betrouwbaarheid van de gegevens, de authenticatie van de verzender en de opslag van documenten en gegevens met name overeenkomstig artikel 122, lid 3, artikel 125, lid 4, onder d), en lid 8, en artikel 140, Vo. 1303/2013 en
- b) de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

Belangrijkste eis 7: Doeltreffende invoering van evenredige maatregelen tegen fraude
(artikel 72, onder h), artikel 122, lid 2, en artikel 125, lid 4, onder c), Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

7.1. Voor het begin van de uitvoering van het programma voeren managementautoriteiten een frauderisicobeoordeling uit, waarbij gelet wordt op de gevolgen van en de kans op frauderisico's met betrekking tot de voornaamste processen bij de uitvoering van de programma's. De frauderisicobeoordeling wordt idealiter eens per jaar of om de twee jaar uitgevoerd, afhankelijk van het risiconiveau. De resultaten van de frauderisicobeoordeling moeten worden onderschreven door het senior management van de managementautoriteit.

7.2. De maatregelen ter bestrijding van fraude zijn opgezet rond vier belangrijke elementen in de fraudebestrijdingscyclus: preventie, opsporing, correctie en vervolging.

7.3. Er zijn adequate en evenredige preventieve maatregelen ingesteld, afgestemd op de specifieke situatie, om het resterende frauderisico naar een aanvaardbaar niveau terug te brengen (zoals taakomschrijving, gedragscode, toonzetting in de communicatie van bovenaf, toekenning van verantwoordelijkheid, scholing en bewustwordingsacties, data-analyse en voortdurend bewustzijn van signalen die wijzen op fraude en fraude-indicatoren).

7.4. Er zijn passende maatregelen getroffen om 'rode vlaggen' op te sporen, die doeltreffend worden uitgevoerd.

7.5. Er worden adequate maatregelen getroffen zodra een vermeend geval van fraude wordt ontdekt. Hierbij wordt gezorgd voor duidelijke rapportagemechanismen met betrekking tot vermoedelijke fraude en zwakke punten in de controle en toereikende coördinatie met de auditautoriteit, bevoegde onderzoeksautoriteiten in de lidstaat, de Commissie en OLAF.

7.6. Er bestaan passende processen om maatregelen te treffen naar aanleiding van fraudeverdenkingen en hiermee samenhangende terugvordering van op frauduleuze wijze uitgegeven EU-gelden.

7.7. Er zijn follow-upprocedures voor de herziening van processen, procedures of controles in verband met de potentiële of daadwerkelijke fraude die worden verwerkt in de volgende herziening van de frauderisicobeoordeling.

Belangrijkste eis 8: Passende procedures voor het opstellen van de beheersverklaring en de jaarlijkse samenvatting van de definitieve auditverslagen en uitgevoerde controles
(artikel 125, lid 4, onder e), Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria

8.1. Er zijn adequate procedures ingevoerd voor de opstelling van de jaarlijkse samenvatting ter waarborging van:

- a) een adequate beoordeling en follow-up van de eindresultaten van alle audits en controles die zijn uitgevoerd door de betrokken instanties van elk programma, met inbegrip van door de managementautoriteit of namens haar door intermediaire instantie(s) uitgevoerde beheersverificaties en door of in opdracht van de auditautoriteit uitgevoerde audits en EU-audits;
- b) de analyse van de aard en omvang van de in de systemen vastgestelde fouten en tekortkomingen en de maatregelen die naar aanleiding hiervan worden getroffen (getroffen of geplande corrigerende maatregelen);
- c) de uitvoering van preventieve en corrigerende maatregelen bij de vaststelling van systeemfouten.

8.2. De beheersverklaring moet op de jaarlijkse samenvatting gebaseerd zijn en overeenkomstig het model in de betrokken uitvoeringsverordening van de Commissie worden opgesteld.

8.3. De werkzaamheden ter voorbereiding van de jaarlijkse samenvatting en de beheersverklaring moeten toereikend gedocumenteerd worden.

8.4. De jaarlijkse samenvatting en beheersverklaring en alle relevante ondersteunende documentatie en informatie worden tijdig ter beoordeling aan de auditautoriteit voorgelegd. Hiertoe worden intern adequate uiterste datums vastgesteld.

2. Belangrijkste eisen met betrekking tot de certificeringsautoriteit en de intermediaire instantie('s)

Belangrijkste eis 9: Adequate scheiding van functies en adequaat systeem voor verslaglegging en toezicht ingeval de verantwoordelijke autoriteit de uitvoering van taken aan een andere autoriteit toevertrouwt

(artikel 72, onder a), b) en e), artikel 123, leden 2 en 6, en artikel 126, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria:

Aanwezig moet zijn:

9.1. Een duidelijke beschrijving en toewijzing van functies (organisatieschema, indicatief aantal posten, vereiste kwalificaties en/of ervaring, functiebeschrijvingen), met inbegrip van de aanwezigheid van een formele gedocumenteerde overeenkomst waarin door de certificeringsautoriteit aan de intermediaire instanties gedelegeerde taken duidelijk zijn vastgelegd.

9.2. Voldoende en voldoende gekwalificeerd personeel op de verschillende niveaus en voor de verschillende functies binnen de certificeringsautoriteit, rekening houdend met het aantal, de omvang en de complexiteit van de betrokken programma's, met inbegrip van eventuele toepasselijke uitbestedingsregelingen.

9.3. Naleving van het beginsel van scheiding van functies binnen de organisatie van de certificeringsautoriteit, zo nodig en in het bijzonder ingeval de lidstaat heeft besloten om de certificeringsfunctie binnen dezelfde administratieve structuur als de managementautoriteit te houden, en tussen de certificeringsautoriteit en andere autoriteiten in het beheers- en controlesysteem (managementautoriteit en haar intermediaire instanties, de auditautoriteit en andere auditinstanties).

9.4. Er bestaan volledige en adequate procedures en handleidingen die zo nodig worden bijgewerkt, met betrekking tot alle belangrijke activiteiten binnen de certificeringsautoriteit en intermediaire instanties, met inbegrip van procedures voor de verslaglegging over en het toezicht op onregelmatigheden (door intermediaire instanties gemelde of door de certificeringsautoriteit ontdekte onregelmatigheden) en voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen.

9.5. Er zijn adequate procedures en regelingen voor adequaat toezicht op de aan de intermediaire instantie('s) gedelegeerde taken op basis van adequate verslagleggingsmechanismen (beoordeling van de methodologie van de intermediaire instantie, regelmatige beoordeling van door de intermediaire instantie gerapporteerde resultaten, indien mogelijk met inbegrip van het steekproefsgewijs opnieuw verrichten van door de intermediaire instantie verrichte werkzaamheden).

9.6. Rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel, een kader om ervoor te zorgen dat zo nodig de juiste risicobeheersmaatregelen worden genomen, met name in het geval van

belangrijke wijzigingen in de activiteiten en/of wijzigingen in de beheers- en controlestructuren.

Belangrijkste eis 10: Geschikte procedures voor het opstellen en indienen van betalingsaanvragen

(artikel 126, onder a), e) en f), Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria:

10.1. Indien van toepassing, geschikte procedures om ervoor te zorgen dat adequate informatie van de managementautoriteit en/of intermediaire instantie(s) met betrekking tot de beheersverificaties op het eerste niveau en de resultaten van de door de auditautoriteit of onder de verantwoordelijkheid van de auditautoriteit uitgevoerde audits worden ontvangen en in aanmerking worden genomen.

- a) In de overeengekomen procedure moet een duidelijke beschrijving van specifieke voor het certificeringsproces benodigde informatie van de managementautoriteit en auditautoriteit worden opgenomen om te waarborgen dat de relevante informatie regelmatig en tijdig wordt ontvangen.
- b) Waarborgen dat de certificeringsautoriteit met het oog op de certificering alle benodigde ondersteunende documentatie heeft ontvangen, met inbegrip van door de managementautoriteit en haar intermediaire instanties bijgewerkte relevante informatie over de resultaten van de beheersverificaties op het eerste niveau en auditverslagen van de auditautoriteit of van EU-instanties.
- c) Voorafgaand aan de voorbereiding van de uitgavendeclaratie aan de Commissie zorgen voor een systematische, tijdige en gedocumenteerde beoordeling van de door de managementautoriteit en haar intermediaire instantie(s) opgestelde verslagen over de voortgang in de uitvoering, met inbegrip van een beoordeling van de resultaten van de beheersverificaties op het eerste niveau.
- d) Voorafgaand aan de voorbereiding van de uitgavendeclaratie aan de Commissie zorgen voor een systematische, tijdige en gedocumenteerde beoordeling van alle ontvangen relevante auditverslagen en rekening houden met de auditresultaten.
- e) Waarborgen dat bij de conclusie over de vraag of er een voldoende basis is voor de verklaring dat de uitgaven die gecertificeerd worden, wettig en rechtmatig zijn, naar behoren rekening wordt gehouden met de resultaten van de onderzoeken van de verificaties op het eerste niveau en de auditverslagen.

10.2. Schriftelijke procedures moeten gepaard gaan met uitgebreide controles, duidelijke verantwoordelijkheden en een duidelijk werkplan voor het hele certificeringsproces, met inbegrip van een adequate validatie met inachtneming van het "vierogenbeginsel" en toezicht van de certificeringsautoriteit op de bijdrage van haar intermediaire instantie(s) aan dit certificeringsproces.

Belangrijkste eis 11: Geschikte geautomatiseerde administratie van de gedeclareerde uitgaven en van de overeenkomstige overheidsbijdrage

(artikel 126, onder d) en g), Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria:

11.1. Adequate boekhoudkundige gegevens over de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven worden in geautomatiseerde vorm bijgehouden.

11.2. Er zijn passende procedures ingevoerd voor het bijhouden van correcte en volledig geautomatiseerde gegevens over de uitgaven die ter certificering door de

managementautoriteit zijn voorgelegd, met inbegrip van de overeenkomstige aan begunstigten betaalde overheidsbijdrage.

11.3. Zorg, door middel van het in geautomatiseerde vorm opslaan en bewaren van de boekhoudkundige gegevens voor elke concrete actie, voor een toereikend audittraject dat alle gegevens die nodig zijn voor de opstelling van betalingsaanvragen en rekeningen, ondersteunt. Met het audittraject binnen de certificeringsautoriteit moeten de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven kunnen worden vergeleken met de van de managementautoriteit en intermediaire instanties ontvangen uitgavenstaten.

Belangrijkste eis 12: Geschikte en volledige administratie van terugvorderbare, geïnde en geschrapte bedragen

(artikel 72, onder h), artikel 137, lid 1, onder b), en lid 2, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria:

12.1. Er zijn adequate en doeltreffende procedures voor het bijhouden van nauwkeurig en volledig bewijs van de in het boekjaar geschrapte en teruggevorderde bedragen, de bedragen die aan het eind van het boekjaar moeten worden teruggevorderd, de terugvorderingen op grond van de artikel 72, onder h), en artikel 137, lid 1, onder b), van Vo. 1303/2013, en om ervoor te zorgen dat de in de rekeningen gepresenteerde oninbare bedragen overeenkomen met de in de boekhoudsystemen ingevoerde bedragen.

12.2. Er worden passende boekhoudkundige gegevens bijgehouden om te bewijzen dat uitgaven zijn uitgesloten van de rekeningen overeenkomstig artikel 137, lid 2, van Vo. 1303/2013, indien van toepassing, en dat alle vereiste correcties terug te vinden zijn in de rekeningen van het betreffende boekjaar.

Belangrijkste eis 13: Passende procedures voor het opstellen en certificeren van de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de rekeningen

(artikel 72, onder h), artikel 126 onder b), c) en h), en artikel 137, Vo. 1303/2013, artikel 59, lid 5, onder a), van het Financieel Reglement)⁵

Beoordelingscriteria:

13.1. Er moeten adequate procedures zijn ingevoerd voor het opstellen en certificeren van de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de rekeningen en om ervoor te zorgen dat de in de rekeningen opgenomen uitgaven in overeenstemming zijn met de toepasselijke wetgeving en zijn gedaan voor concrete acties die zijn geselecteerd aan de hand van de voor het operationele programma geldende criteria voor financiering.

13.2. Adequate procedures om ervoor te zorgen dat in de rekeningen opgenomen uitgaven overeenstemmen met in het boekjaar gedeclareerde tussentijdse betalingen na correcties van administratieve fouten en aftrek van alle onregelmatige bedragen die door middel van beheersverificaties en audits zijn opgespoord en in het desbetreffende boekjaar zijn geschrapd of teruggevorderd, en na de tijdelijke intrekking van uitgaven die op het tijdstip van de opstelling van de rekeningen aan een subsidiabiliteitsbeoordeling werden onderworpen.

13.3. Adequate procedures om ervoor te zorgen dat teruggevorderde, terug te vorderen, uit voorgaande tussentijdse betalingsaanvragen geschrapte en oninbare bedragen naar behoren in de rekeningen worden weergegeven. De procedure moet ervoor zorgen dat een boekhouding wordt bijgehouden van de te innen bedragen en van de bedragen die worden geschrapd naar aanleiding van de volledige of gedeeltelijke intrekking van de bijdrage voor een concrete

⁵ Indien van toepassing moeten ook de richtsnoeren voor rekeningen in aanmerking worden genomen.

actie. Terugggevorderde bedragen worden voor het einde van het programma betaald door ze af te trekken van de volgende uitgavenstaat.

13.4. De rekeningen worden tijdig ter beschikking gesteld van de managementautoriteit ter informatie en van de auditautoriteit met het oog op hun beoordeling. Hiertoe worden intern adequate uiterste datums vastgesteld.

13.5. Adequate procedures ter waarborging van een tijdige rapportage over de rekeningen aan de Commissie in overeenstemming met artikel 59, lid 5, van het Financieel Reglement.

3. Belangrijkste eisen met betrekking tot de auditautoriteit

Belangrijkste eis 14: Adequate scheiding van functies en adequate systemen om ervoor te zorgen dat indien een andere instantie de controle uitvoert in overeenstemming met de auditstrategie van het programma, deze de nodige functionele onafhankelijkheid heeft en internationaal aanvaarde controlenormen in acht neemt

(artikel 72, onder a), b) en e), artikel 123, leden 4 en 5, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria:

14.1. Een duidelijke beschrijving en toekenning van functies in overeenstemming met de auditstrategie (organisatieschema, geplande middelen, vereiste kwalificaties en ervaring, opleidingseisen etc.), met inbegrip van de aanwezigheid van een formele overeenkomst waarin taken die onder toezicht van de auditautoriteit door andere auditinstanties worden uitgevoerd duidelijk zijn vastgelegd.

14.2. Het benodigde personeel met de vereiste expertise om aan alle eisen te voldoen, rekening houdend met het aantal, de omvang en complexiteit van de betrokken programma's, met inbegrip van eventuele toepasselijke uitbestedingsregelingen.

14.3. Naleving van het beginsel van scheiding van functies tussen de auditautoriteit (en andere auditinstanties indien van toepassing) en andere instanties in het beheers- en controlesysteem (managementautoriteit, certificeringsautoriteit en intermediaire instanties) en het beginsel van onafhankelijkheid van de auditautoriteit en andere auditinstanties, zoals vastgelegd in artikel 72, onder a) en b), en artikel 123, leden 4 en 5, Vo. 1303/2013 (zie ook de richtsnoeren van de Commissie met betrekking tot aanwijzing en auditstrategie).

14.4. Volledige en adequate procedures en handleidingen op grond van internationaal aanvaarde auditnormen, met inbegrip van een interne kwaliteitsbeoordeling en, indien van toepassing, procedures voor het toezicht op de effectiviteit van naar andere auditinstanties gedelegeerde taken op grond van adequate verslagleggingsmechanismen.

Belangrijkste eis 15: Adequate systeemaudits

(artikel 72, onder f), en artikel 127, lid 1, Vo. 1303/2013)

Beoordelingscriteria:

15.1. De systeemaudits worden volgens de laatst bijgewerkte auditstrategie uitgevoerd en zijn gebaseerd op een duidelijk omschreven auditmethode met inbegrip van een behoorlijke risicoanalyse en met inachtneming van internationaal aanvaarde auditnormen.

15.2. De audit is gericht op de belangrijkste eisen van de beheers- en controlesystemen in de betrokken instanties (managementautoriteit, certificeringsautoriteit en intermediaire instanties). Binnen de reikwijdte van de audit valt onder andere de controle of de betrokken autoriteiten naar behoren voldoen aan EU- en nationale voorschriften op het gebied van overheidsopdrachten, staatssteun, milieu, financiële instrumenten, duurzame ontwikkeling, publiciteit, eisen met betrekking tot gelijke kansen en non-discriminatie, betrouwbaarheid

van gegevens over outputindicatoren en mijlpalen en betreffende de vorderingen van het programma in de verwezenlijking van de doelstellingen.

15.3. Alle fasen van de systeemaudits worden naar behoren gedocumenteerd. Er bestaan adequate en volledige checklists aan de hand waarvan alle belangrijkste eisen voor de beheers- en controlesystemen kunnen worden geverifieerd.

15.4. Er zijn effectieve procedures voor het toezicht op de uitvoering van aanbevelingen en corrigerende maatregelen naar aanleiding van auditverslagen.

15.5. Er is voldoende bewijs om de vaststelling van het zekerheidsniveau dat op grond van de systemen is verkregen, te kunnen controleren.

Belangrijkste eis 16: Adequate audits van concrete acties

(artikel 72, onder f), en artikel 127, Vo. 1303/2013, en de artikelen 27 en 28, Vo. 480/2014)

Beoordelingscriteria:

16.1. Er is een beschrijving van de goedgekeurde methode voor de selectie van concrete acties, die betrekking heeft op de steekproefmethode, de steekproefeenheid, de steekproefparameters, de resultaten en het niveau van zekerheid dat met de systeemaudits wordt verkregen (of, in een beginstadium, met de werkzaamheden die samenhangen met het aanwijzingsproces), met inbegrip van het geplande materialiteitsniveau, in overeenstemming met artikel 127, lid 1, Vo. 1303/2013, en artikel 28, Vo. 480/2014, (zie ook de richtsnoeren van de Commissie voor steekproeven).

16.2. De audits van concrete acties worden met inachtneming van internationaal aanvaarde auditnormen, overeenkomstig de auditstrategie uitgevoerd.

16.3. De audits van concrete acties worden uitgevoerd op grond van ondersteunende documenten die het audittraject vormen en waarmee de wettigheid en regelmatigheid van bij de Commissie gedeclareerde uitgaven wordt gecontroleerd, die ten minste betrekking hebben op de elementen die zijn vastgelegd in artikel 27, Vo. 480/2014, te weten:

a) dat de concrete actie geselecteerd is overeenkomstig de selectiecriteria voor het operationele programma, niet fysiek voltooid of volledig ten uitvoer gelegd was voordat de begunstigde de aanvraag om financiering in het kader van het operationele programma indiende, uitgevoerd is overeenkomstig de goedkeuringsbeschikking, en voldoet aan alle ten tijde van de audit geldende voorwaarden betreffende functionaliteit, gebruik en te verwezenlijken doelstellingen;

b) dat de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven overeenstemmen met de boekhoudkundige gegevens, en dat de vereiste bewijsstukken een adequaat audittraject als bedoeld in artikel 25, Vo. 480/2014, vormen;

c) dat voor bij de Commissie ingediende uitgaven zoals bepaald overeenkomstig de artikelen 67, lid 1, onder b) en c), en 109, Vo. 1303/2013, en artikel 14, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1304/2013 (ESF) prestaties en resultaten geleverd zijn die de betalingen aan de begunstigde onderbouwen, dat gegevens van deelnemers of andere bescheiden in verband met prestaties en resultaten overeenkomen met de bij de Commissie ingediende informatie en dat de vereiste bewijsstukken een adequaat audittraject als bedoeld in artikel 25 van deze verordening vormen;

d) dat de overheidsbijdrage aan de begunstigde is betaald overeenkomstig artikel 132, lid 1, Vo. 1303/2013.

16.4. De audits van concrete acties omvatten, waar van toepassing, controle ter plaatse van de fysieke uitvoering van de concrete actie.

16.5. De audits van concrete acties controleren de juistheid en volledigheid van de overeenkomstige uitgaven die de certificeringsautoriteit in zijn boekhoudsysteem registreert, en de afstemming van het audittraject op alle niveaus.

16.6. In het bijzonder moeten alle fasen van de audits van concrete acties naar behoren worden gedocumenteerd in werkdocumenten (met inbegrip van checklists) waarin de uitgevoerde specifieke auditwerkzaamheden, de geproduceerde auditverslagen en de op basis van die werkzaamheden getrokken conclusies worden toegelicht.

16.7. Indien geconstateerde problemen een systemisch karakter blijken te vertonen en dus een risico voor andere concrete acties in het kader van het operationele programma kunnen inhouden, zorgt de auditautoriteit zoals krachtens artikel 27, lid 5, Vo. 480/2014, vereist is, voor nader onderzoek, zo nodig met aanvullende audits, om de omvang van die problemen vast te stellen, en beveelt zij de nodige corrigerende maatregelen aan.

16.8. Er zijn effectieve procedures voor het toezicht op de uitvoering van aanbevelingen en corrigerende maatregelen naar aanleiding van audits van concrete acties.

Belangrijkste eis 17: Adequate audits van de rekeningen

(artikel 127, lid 7, Vo. 1303/2013, artikel 29, Vo. 480/2014, artikel 59, lid 5, onder a) en b), van het Financieel Reglement)

Beoordelingscriteria:

17.1. Audits van rekeningen worden door de auditautoriteit uitgevoerd in overeenstemming met artikel 29, Vo. 480/2014 (zie ook de richtsnoeren van de Commissie voor audits van rekeningen), en met de auditstrategie van het programma, gericht op de beoordeling van de belangrijkste eisen voor de certificeringsautoriteit.

17.2. Teneinde te kunnen concluderen dat de rekeningen een getrouw beeld geven, controleert de auditautoriteit voor het auditoordeel, of alle krachtens artikel 137, Vo. 1303/2013, vereiste elementen correct zijn opgenomen in de rekeningen en overeenkomen met de ondersteunende boekhoudkundige gegevens die door alle betrokken autoriteiten of instanties en begunstigden zijn bijgehouden. De auditautoriteit controleert op basis van de door de certificeringsautoriteit verstrekte rekeningen, of:

a) het totale bedrag van gedeclareerde subsidiabele uitgaven overeenkomstig artikel 137, lid 1, onder a), Vo. 1303/2013, overeenkomt met de uitgaven en met de bijbehorende overheidsbijdrage in de betalingsaanvragen aan de Commissie voor het desbetreffende boekjaar en, als er verschillen zijn, of er adequate toelichtingen zijn verstrekt in de boekhouding voor de afgestemde bedragen;

b) de geschrapte bedragen en terugvorderingen tijdens het boekjaar, de terug te vorderen bedragen aan het einde van het boekjaar, de terugvorderingen krachtens artikel 71, Vo. 1303/2013, en de oninbare bedragen die in de rekeningen staan opgenomen, overeenkomen met de bedragen die in de boekhoudsystemen van de certificeringsautoriteit staan geregistreerd en gebaseerd zijn op gerechtvaardigde beslissingen door de verantwoordelijke managementautoriteit of certificeringsautoriteit;

c) er uitgaven zijn uitgesloten van de rekeningen overeenkomstig artikel 137, lid 2, Vo. 1303/2013, indien van toepassing, en of alle vereiste correcties terug te vinden zijn in de rekeningen van het betreffende boekjaar;

d) de programmabijdragen aan financiële instrumenten en voorschotten op staatssteun aan begunstigden worden ondersteund door beschikbare informatie van de managementautoriteit en de certificeringsautoriteit.

Controles zoals bedoeld in de punten b), c) en d) kunnen op basis van een steekproef worden uitgevoerd.

17.3. Bij de audits van de rekeningen worden internationaal aanvaarde auditnormen in acht genomen. In het bijzonder moeten alle fasen van de audits van de rekeningen naar behoren worden gedocumenteerd in werkdocumenten (met inbegrip van checklists) waarin de uitgevoerde specifieke auditwerkzaamheden (tijdens systeemaudits, audits van concrete acties en de door de certificeringsautoriteit bij de auditautoriteit ingediende laatste aanvullende controles van de rekeningen), de geproduceerde auditverslagen en de op basis van die werkzaamheden getrokken conclusies worden toegelicht.

17.4. Op het niveau van de auditautoriteit zijn effectieve auditprocedures ingevoerd voor het toezicht op de uitvoering van de aanbevelingen en corrigerende maatregelen op grond van de audits van de rekeningen, met inbegrip van een correcte weergave van de financiële correcties in de rekeningen (naar aanleiding van de resultaten van de audits van concrete acties).

Belangrijkste eis 18: Passende procedures voor het verstrekken van een betrouwbaar auditoordeel en voor het opstellen van het jaarlijks controleverslag

(artikel 127, lid 5, Vo. 1303/2013, artikel 59, lid 5, onder b), van het Financieel Reglement)

Beoordelingscriteria:

18.1. De auditautoriteit heeft procedures ingevoerd om ervoor te zorgen dat het jaarlijks controleverslag en auditoordeel betrouwbaar zijn, de conclusies op grond van de systeemaudits, audits van concrete acties en van de rekeningen weergeven, en met de modellen in de relevante uitvoeringsverordening van de Commissie overeenstemmen (zie ook de richtsnoeren van de Commissie voor het jaarlijks controleverslag en auditoordeel).

18.2. De auditautoriteit heeft procedures ingevoerd om ervoor te zorgen dat het jaarlijks controleverslag en het auditoordeel voor de uiterste datum zoals vastgelegd in artikel 59, lid 5, onder b), van het Financieel Reglement bij de Commissie worden ingediend.

18.3. Alle opgespoorde fouten worden naar behoren gemeld en behandeld met het oog op het foutenpercentage en het auditoordeel.

18.4. Indien het verwachte totale foutenpercentage boven het materialiteitsniveau ligt, analyseert de auditautoriteit de gevolgen hiervan en doet zij aanbevelingen om ervoor te zorgen dat er corrigerende maatregelen worden getroffen die een aanvaardbaar resterend totaal foutenpercentage opleveren.

18.5. Het jaarlijks controleverslag en het auditoordeel moeten betrekking hebben op alle lidstaten die betrokken zijn bij programma's in het kader van de ETS-doelstelling.

BIJLAGE II: EVALUATIE VAN EEN BELANGRIJKSTE EIS PER BEOORDELINGSCRITE RIUM EN PER AUTORITEIT

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITE RIUM)	BEOORDELINGSCRITE RIUMEN ⁶
	Managementautoriteit/intermediaire instantie	
Artikel 72, onder a), b), e) en h), artikel 122, lid 2, artikel 123, leden 1 en 6, en artikel 125, lid 1, Vo. 1303/2013	Eis 1) Adequate scheiding van functies en adequate systemen voor verslaglegging en toezicht ingeval de verantwoordelijke autoriteit de uitvoering van taken aan een andere instantie toevertrouwt.	
Beoordelingscriteria	<p>1.1. Een duidelijke beschrijving en toewijzing van functies (organisatieschema, indicatief aantal posten, vereiste kwalificaties en/of ervaring, functiebeschrijvingen), met inbegrip van de aanwezigheid van een formele gedocumenteerde overeenkomst waarin door de managementautoriteit aan de intermediaire instantie(s) gedelegeerde taken duidelijk zijn vastgelegd.</p> <p>1.2. Het vereiste personeel en de vereiste expertise bestaan op de verschillende niveaus en voor de verschillende functies binnen de managementautoriteit en intermediaire instanties, rekening houdend met het aantal, de omvang en de complexiteit van de betrokken programma's, met inbegrip van eventuele toepasselijke uitbestedingsregelingen.</p> <p>1.3. Naleving van het beginsel van scheiding van functies binnen de organisatie van de managementautoriteit, zo nodig en in het bijzonder in geval de lidstaat heeft besloten om de certificeringsfunctie binnen dezelfde administratieve structuur als de managementautoriteit te houden, en tussen de managementautoriteit en andere instanties in het beheers- en controlesysteem(certificeringsautoriteit en/of haar intermediaire instanties, de auditautoriteit en/of andere auditinstanties).</p> <p>1.4. Er bestaan volledige en adequate procedures en handleidingen die zo nodig worden bijgewerkt, met betrekking tot alle belangrijke activiteiten binnen de managementautoriteit en intermediaire instanties, met inbegrip van procedures voor de verslaglegging over en het toezicht op onregelmatigheden en voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen.</p> <p>1.5. Er zijn adequate procedures en regelingen voor adequaat toezicht op de aan de intermediaire instantie(s) gedelegeerde taken op basis van adequate verslagleggingsmechanismen (beoordeling van de methodologie van de intermediaire instantie, regelmatige beoordeling van door de intermediaire instantie gerapporteerde resultaten, indien mogelijk met inbegrip van het steekproefsgewijs opnieuw verrichten van door de intermediaire instantie verrichte werkzaamheden).</p> <p>1.6. Rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel, een kader om ervoor te zorgen dat zo nodig de juiste risicobeheersmaatregelen worden genomen, met name in het geval van belangrijke wijzigingen in de activiteiten en/of wijzigingen in de beheers- en controlestructuren.</p>	
Artikel 72, onder c), artikel 125, lid 3, Vo. 1303/2013	Eis 2) Passende selectie van concrete acties	
Beoordelingscriteria	<p>2.1. De managementautoriteit heeft, ter goedkeuring door het toezichtcomité, passende selectieprocedures en -criteria opgesteld die: a) ervoor zorgen dat concrete acties bijdragen tot het verwezenlijken van de specifieke doelstellingen en resultaten van de desbetreffende prioriteit; b) niet-discriminerend en transparant zijn en c) rekening houden met de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en de beginselen van duurzame ontwikkeling, zoals vastgelegd in de artikelen 7 en 8 van Vo. 1303/2013.</p> <p>2.2. Oproepen tot inschrijving worden bekendgemaakt⁷. Oproepen tot inschrijving worden bekendgemaakt om alle potentiële begunstigden te bereiken en bevatten een duidelijke beschrijving van de toegepaste selectieprocedure en de rechten en plichten van de begunstigden.</p>	

⁶ Categorie 1, 2, 3 en 4, zoals gedefinieerd in punt 2.2 van deze leidraad en in tabel 2 van bijlage IV van Vo. 480/2014.

⁷ Niet van toepassing bij rechtstreekse toewijzing van EU-fondsen aan bepaalde nationale, regionale of lokale projecten.

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITERIA)	BEOORDELINGSCATEGORIEËN ⁶
	2.3. Alle ontvangen aanvragen worden geregistreerd. Aanvragen worden geregistreerd na ontvangst, iedere aanvrager krijgt een ontvangstbewijs en de goedkeuringsstatus van elke aanvraag wordt bijgehouden.	
	2.4. Alle aanvragen/projecten worden volgens de toepasselijke criteria geëvalueerd. De evaluatie wordt consistent en op niet-discriminerende wijze uitgevoerd. De toegepaste criteria/het scoresysteem zijn in overeenstemming met wat door het toezichtcomité is goedgekeurd en in de oproep is vermeld. Bij de beoordeling van de aanvragen/projecten zorgt de managementautoriteit ervoor dat de beoordelaars de vereiste expertise en onafhankelijkheid bezitten. [Zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.]	
	2.5. Besluiten over de aanvaarding of afwijzing van aanvragen/projecten moeten worden genomen door hiertoe bevoegde persoon in de verantwoordelijke aangewezen instantie. De kandidaat dient schriftelijk van de resultaten op de hoogte te worden gesteld in een overeenkomst of besluit (of een vergelijkbaar document), met een duidelijke vermelding van de redenen voor de aanvaarding of afwijzing van aanvragen. De beroepsprocedure en hiermee samenhangende besluiten moeten bekend worden gemaakt.	
Artikel 125, lid 3, onder c), Vo. 1303/2013	Eis 3) Adequate informatie voor begunstigen	
Beoordelingscriteria	3.1. Doeltreffende voorlichting aan begunstigen over hun rechten en plichten, in het bijzonder de voor het programma vastgelegde nationale subsidiabiliteitsregels, de toepasselijke EU-regels inzake subsidiabiliteit, de specifieke voorwaarden voor steun voor elke concrete actie in verband met de producten en diensten die in het kader van de concrete actie worden geleverd, het financieringsplan, de uitvoeringstermijn, de eisen ten aanzien van afzonderlijke boekhouding of adequate boekhoudcodes en de informatie die moet worden bewaard en medegedeeld. De informatie- en publicatie-eisen moeten ook duidelijk worden weergegeven en medegedeeld.	
	3.2. Het bestaan van duidelijke en ondubbelzinnige voor het programma vastgelegde nationale subsidiabiliteitsregels.	
	3.3. Het bestaan van een strategie om ervoor te zorgen dat begunstigen toegang hebben tot de vereiste informatie en toereikende ondersteuning ontvangen (folders, brochures, seminars, workshops, websites etc.).	
Artikel 72, onder c) en h), artikel 125, lid 4, onder a), leden 5 en 6, Vo. 1303/2013	Eis 4) Adequate beheersverificaties	
Beoordelingscriteria	4.1. De beheersverificaties bevatten: a) Administratieve verificaties voor elk verzoek tot terugbetaling van begunstigen. [Zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.] b) Verificaties ter plaatse van concrete acties: de verificaties ter plaatse van de concrete acties door de managementautoriteit en de intermediaire instantie(s) moeten worden verricht als het project goed op gang is, zowel in de zin van de materiële als de financiële vorderingen (bv. voor opleidingsmaatregelen).	
	4.2. Verificaties ter plaatse van afzonderlijke concrete acties kunnen steekproefsgewijs door de managementautoriteit en haar intermediaire instantie(s) worden verricht. [Zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.]	
	4.3. Er moeten schriftelijke procedures en uitgebreide checklists voor de beheersverificaties bestaan om eventuele onjuistheden van materieel belang op te sporen. [Zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.]	
	4.4. Er moet bewijs worden bewaard van: a) de administratieve verificaties en de verificaties ter plaatse, met inbegrip van verrichte werkzaamheden en de resultaten; b) de maatregelen naar aanleiding van de bevindingen. Deze rapportage vormt de ondersteunende documentatie en informatie voor de door de managementautoriteit op te stellen jaarlijkse samenvatting.	
	4.5. Het bestaan van door de managementautoriteit goedgekeurde procedures om ervoor te zorgen dat de certificeringsautoriteit alle noodzakelijke informatie ontvangt over de verificaties die met het oog op de certificering zijn uitgevoerd. Beheersverificaties moeten tijdig worden verricht voor uitgaven die in de rekeningen van een bepaald boekjaar worden gecertificeerd.	
Artikel 72, onder g), artikel 122, lid 3, artikel 140, artikel 125, lid 4, onder d), en artikel 125, lid 8, Vo. 1303/2013	Eis 5) Effectief systeem om te garanderen dat alle documenten met betrekking tot uitgaven en audits worden aangehouden, om te zorgen voor een toereikend audittraject	
Beoordelingscriteria	5.1. De uitgebreide boekhoudkundige gegevens en ondersteunende documenten voor concrete acties (zoals de technische specificaties en het financieringsplan voor de concrete actie, de verwezenlijking van output en resultaten en controleverslagen, de documenten betreffende de aanvraag, evaluatie, selectie, subsidiegoedkeuring en inschrijvings- en aanbestedingsprocedures en verslagen van inspecties van de medegefinancierde goederen en diensten) worden op het passende beheersniveau bewaard en verschaffen de in artikel 25, lid 1, Vo. 480/2014, beschreven informatie. Het boekhoudsysteem maakt het mogelijke zowel de begunstigen als de overige betrokken instanties te identificeren, alsmede de betaling te rechtvaardigen.	

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITERIA)	BEOORDELINGSCATEGORIEËN ⁶
	5.2. De managementautoriteit houdt de identiteit en locatie bij van de instanties die de ondersteunende documenten met betrekking tot de uitgaven en audits bewaren. Dit betreft ook alle documenten die vereist zijn voor een adequaat audittraject, dat in geval van elektronische gegevensuitwisseling tussen begunstigden en betrokken instanties een elektronische vorm kan hebben, overeenkomstig artikel 122, lid 3, Vo. 1303/2013.	
	5.3. Er zijn procedures om te waarborgen dat alle voor een toereikend audittraject vereiste documenten bewaard worden in overeenstemming met de voorschriften van artikel 140, Vo. 1303/2013, d.w.z. met betrekking tot de beschikbaarheid van documenten.	
Artikel 72, onder d), artikel 112, lid 3, artikel 122, lid 3, artikel 125, lid 2, onder a), d) en e), lid 4, onder d) en lid 8, en artikel 140, Vo. 1303/2013	Eis 6) Betrouwbaar systeem voor het verzamelen, vastleggen en opslaan van gegevens voor de uitvoering van toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audit, waaronder koppelingen met de systemen voor elektronische gegevensuitwisseling met de begunstigden	
Beoordelingscriteria	6.1. Het bestaan van een systeem voor de verzameling, vastlegging en opslag in geautomatiseerde vorm van de volgens bijlage III bij Vo. 480/2014 vereiste gegevens voor elke concrete actie, met inbegrip van gegevens over indicatoren en mijlpalen en over de vorderingen bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het programma die door de managementautoriteit worden verstrekt krachtens artikel 125, lid 2, onder a), Vo. 1303/2013. Indien een concrete actie wordt gesteund door het ESF, dienen ook gegevens over individuele deelnemers te worden verstrekt en zo nodig een uitsplitsing naar geslacht van gegevens betreffende indicatoren, indien het ESF dit vereist.	
	6.2 Er zijn adequate procedures ingevoerd voor aggregatie van de gegevens, als dit nodig is met het oog op evaluatie en audits, alsmede voor betalingsaanvragen en rekeningen, jaarlijkse samenvattingen, jaarverslagen over de uitvoering en eindverslagen, met inbegrip van verslagen over financiële gegevens, die bij de Commissie zijn ingediend.	
	6.3. Er zijn adequate procedures ter waarborging van: a) de veiligheid en het onderhoud van dit geautomatiseerde systeem, de integriteit van de gegevens waarbij rekening is gehouden met internationaal aanvaarde normen zoals ISO/IEC 27001:2013 en ISO/IEC 27002:2013, de vertrouwelijkheid van de gegevens, de authenticatie van de verzender en de opslag van documenten en gegevens met name overeenkomstig artikel 122, lid 3, artikel 125, lid 4, onder d), en lid 8, en artikel 140, Vo. 1303/2013; en b) de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.	
Artikel 72, onder h), artikel 122, lid 2, en artikel 125, lid 4, onder c), Vo. 1303/2013	Eis 7) Doeltreffende invoering van evenredige maatregelen tegen fraude	
Beoordelingscriteria	7.1. Voor het begin van de uitvoering van het programma voeren managementautoriteiten een frauderisicobeoordeling uit, waarbij gelet wordt op de gevolgen van en de kans op frauderisico's met betrekking tot de voornaamste processen bij de uitvoering van de programma's. De frauderisicobeoordeling wordt idealiter eens per jaar of om de twee jaar uitgevoerd, afhankelijk van het risiconiveau. De resultaten van de frauderisicobeoordeling moeten worden onderschreven door het senior management van de managementautoriteit.	
	7.2. De maatregelen ter bestrijding van fraude zijn opgezet rond vier belangrijke elementen in de fraudebestrijdingscyclus: preventie, opsporing, correctie en vervolging.	
	7.3. Er zijn adequate en evenredige preventieve maatregelen ingesteld, afgestemd op de specifieke situatie, om het resterende frauderisico naar een aanvaardbaar niveau terug te brengen (zoals taakomschrijving, gedragscode, toonzetting in de communicatie van bovenaf, toekenning van verantwoordelijkheid, scholing en bewustwordingsacties, data-analyse en voortdurend bewustzijn van signalen die wijzen op fraude en fraude-indicatoren).	
	7.4. Er zijn passende maatregelen getroffen om 'rode vlaggen' op te sporen die doeltreffend worden uitgevoerd.	
	7.5. Er worden adequate maatregelen getroffen zodra een vermeend geval van fraude wordt ontdekt. Hierbij wordt gezorgd voor duidelijke rapportagemechanismen met betrekking tot verdenkingen van fraude en zwakke punten in de controle en toereikende coördinatie met de auditautoriteit, bevoegde onderzoeksautoriteiten in de lidstaat, de Commissie en OLAF.	
	7.6. Er bestaan passende processen om maatregelen te treffen naar aanleiding van fraudeverdenkingen en hiermee samenhangende terugvordering van op frauduleuze wijze uitgegeven EU-gelden.	
	7.7. Er zijn follow-upprocedures voor de herziening van processen, procedures of controles in verband met de potentiële of daadwerkelijke fraude die worden verwerkt in de volgende herziening van de frauderisicobeoordeling.	

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITERIA)	BEOORDELINGSCATEGORIEËN ⁶
Artikel 125, lid 4, onder e), Vo. 1303/2013	Eis 8) Passende procedures voor het opstellen van de beheersverklaring en de jaarlijkse samenvatting van definitieve auditverslagen en uitgevoerde controles	
Beoordelingscriteria	<p>8.1. Er zijn adequate procedures ingevoerd voor de voorbereiding van de jaarlijkse samenvatting ter waarborging van: a) een adequate beoordeling en follow-up van de eindresultaten van alle audits en controles die zijn uitgevoerd door de betrokken instanties van elk programma, met inbegrip van door de managementautoriteit of namens haar door intermediaire instantie(s) uitgevoerde beheersverificaties en door of in opdracht van de auditautoriteit uitgevoerde audits en EU-audits; b) de analyse van de aard en omvang van de in de systemen vastgestelde fouten en tekortkomingen en de maatregelen die naar aanleiding hiervan worden getroffen (getroffen of geplande corrigerende maatregelen); c) de uitvoering van preventieve en corrigerende maatregelen bij de vaststelling van systeemfouten.</p> <p>8.2. De beheersverklaring moet op de jaarlijkse samenvatting gebaseerd zijn en overeenkomstig het model in de betrokken uitvoeringsverordening van de Commissie worden opgesteld.</p> <p>8.3. De werkzaamheden ter voorbereiding van de jaarlijkse samenvatting en de beheersverklaring moeten toereikend gedocumenteerd worden.</p> <p>8.4. De jaarlijkse samenvatting en beheersverklaring en alle relevante ondersteunende documentatie en informatie worden tijdig ter beoordeling aan de auditautoriteit voorgelegd. Hiertoe worden intern adequate uiterste datums vastgesteld.</p>	
	Certificeringsautoriteit/intermediaire instantie	
Artikel 72, onder a), b) en e), artikel 123, leden 2 en 6, en artikel 126, Vo. 1303/2013	Eis 9) Adequate scheiding van functies en adequate systemen voor verslaglegging en toezicht ingeval de verantwoordelijke autoriteit de uitvoering van taken aan een andere instantie toevertrouwt	
Beoordelingscriteria	<p>9.1. Een duidelijke beschrijving en toewijzing van functies (organisatieschema, indicatief aantal posten, vereiste kwalificaties en/of ervaring, functiebeschrijvingen), met inbegrip van de aanwezigheid van een formele gedocumenteerde overeenkomst waarin door de certificeringsautoriteit aan de intermediaire instanties gedelegeerde taken duidelijk zijn vastgelegd.</p> <p>9.2. Voldoende en voldoende gekwalificeerd personeel op de verschillende niveaus en voor de verschillende functies binnen de certificeringsautoriteit, rekening houdend met het aantal, de omvang en de complexiteit van de betrokken programma's met inbegrip van eventuele toepasselijke uitbestedingsregelingen.</p> <p>9.3. Naleving van het beginsel van scheiding van functies binnen de organisatie van de certificeringsautoriteit, zo nodig en in het bijzonder ingeval de lidstaat heeft besloten om de certificeringsfunctie binnen dezelfde administratieve structuur als de managementautoriteit te houden, en tussen de certificeringsautoriteit en andere autoriteiten in het beheers- en controlesysteem (managementautoriteit en/of intermediaire instanties, de auditautoriteit en/of andere auditinstanties).</p> <p>9.4. Er bestaan volledige en adequate procedures en handleidingen die zo nodig worden bijgewerkt, met betrekking tot alle belangrijke activiteiten binnen de certificeringsautoriteit en intermediaire instanties, met inbegrip van procedures voor de verslaglegging over en het toezicht op onregelmatigheden (door intermediaire instanties gemelde of door de certificeringsautoriteit ontdekte onregelmatigheden) en voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen.</p> <p>9.5. Er zijn adequate procedures en regelingen ingevoerd voor adequaat toezicht op de aan de intermediaire instantie(s) gedelegeerde taken op basis van adequate verslagleggingsmechanismen (beoordeling van de methodologie van de intermediaire instantie, regelmatige beoordeling van door de intermediaire instantie gerapporteerde resultaten, indien mogelijk met inbegrip van het steekproefsgewijs opnieuw verrichten van door de intermediaire instantie verrichte werkzaamheden).</p> <p>9.6. Een kader om ervoor te zorgen dat zo nodig de juiste risicobeheersmaatregelen worden genomen.</p>	
Artikel 126, onder a), e) en f), Vo. 1303/2013	Eis 10) Geschikte procedures voor het opstellen en indienen van betalingsaanvragen	
Beoordelingscriteria	<p>10.1. Indien van toepassing, geschikte procedures om ervoor te zorgen dat adequate informatie van de managementautoriteit en/of intermediaire instantie(s) met betrekking tot de beheersverificaties op het eerste niveau en de resultaten van de door de auditautoriteit of onder de verantwoordelijkheid van de auditautoriteit uitgevoerde audits worden ontvangen en in aanmerking worden genomen. [Zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.]</p> <p>10.2. Procedures met uitgebreide controles, verantwoordelijkheden en een werkplan voor het certificeringsproces.</p>	
Artikel 126, onder d) en g), Vo. 1303/2013	Eis 11) Geschikte geautomatiseerde administratie van de gedeclareerde uitgaven en van de overeenkomstige overheidsbijdrage	

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITERIA)	BEOORDELINGSCATEGORIEËN ⁶
Beoordelingscriteria	11.1. Adequate boekhoudkundige gegevens over de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven worden in geautomatiseerde vorm bijgehouden.	
	11.2. Er zijn passende procedures ingevoerd voor het bijhouden van correcte en volledig geautomatiseerde gegevens over de uitgaven die ter certificering door de managementautoriteit zijn voorgelegd, met inbegrip van de overeenkomstige aan begunstigen betaalde overheidsbijdrage.	
	11.3. Zorg, door middel van het in geautomatiseerde vorm opslaan en bewaren van de boekhoudkundige gegevens voor elke concrete actie, voor een toereikend audittraject dat alle gegevens die nodig zijn voor de opstelling van betalingsaanvragen en rekeningen, ondersteunt. Met het audittraject binnen de certificeringsautoriteit moeten de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven kunnen worden vergeleken met de van de managementautoriteit/intermediaire instanties ontvangen uitgavenstaten.	
Artikel 72, onder h), artikel 137, lid 1, onder b), en lid 2, Vo. 1303/2013	Eis 12) Geschikte en volledige administratie van terugvorderbare, geïnde en geschrapte bedragen	
Beoordelingscriteria	12.1. Er zijn adequate en doeltreffende procedures voor het bijhouden van nauwkeurig en volledig bewijs van de in het boekjaar geschrapte en teruggevorderde bedragen, de bedragen die aan het eind van het boekjaar moeten worden teruggevorderd, de terugvorderingen op grond van de artikel 72, onder h), en artikel 137, lid 1, onder b), van Vo. 1303/2013, en om ervoor te zorgen dat de in de rekeningen gepresenteerde oninbare bedragen overeenkomen met de in de boekhoudsystemen ingevoerde bedragen.	
	12.2. Er worden passende boekhoudkundige gegevens bijgehouden om te bewijzen dat uitgaven zijn uitgesloten van de rekeningen overeenkomstig artikel 137, lid 2, van Vo. 1303/2013, indien van toepassing, en dat alle vereiste correcties terug te vinden zijn in de rekeningen van het betreffende boekjaar.	
Artikel 72, onder h), artikel 126 onder b), c) en h), en artikel 137, Vo. 1303/2013, artikel 59, lid 5, onder a), van het Financieel Reglement	Eis 13) Passende procedures voor het opstellen en certificeren van de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de rekeningen	
Beoordelingscriteria	13.1. Er moeten adequate procedures zijn ingevoerd voor het opstellen en certificeren van de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de rekeningen en om ervoor te zorgen dat de in de rekeningen opgenomen uitgaven in overeenstemming zijn met de toepasselijke wetgeving en zijn gedaan voor concrete acties die zijn geselecteerd aan de hand van de voor het operationele programma geldende criteria voor financiering.	
	13.2. Adequate procedures om ervoor te zorgen dat in de rekeningen opgenomen uitgaven overeenstemmen met in het boekjaar gedeclareerde tussentijdse betalingen na aftrek van alle onregelmatige bedragen die door middel van beheersverificaties en audits zijn opgespoord en in het desbetreffende boekjaar zijn geschrapt of teruggevorderd, en na de tijdelijke intrekking van uitgaven die op het tijdstip van de opstelling van de rekeningen aan een subsidiabiliteitsbeoordeling werden onderworpen. Correcties van administratieve fouten moeten ook worden weergegeven.	
	13.3. Adequate procedures om ervoor te zorgen dat teruggevorderde, terug te vorderen, uit voorgaande tussentijdse betalingsaanvragen geschrapte en oninbare bedragen naar behoren in de rekeningen worden weergegeven. De procedure moet ervoor zorgen dat een boekhouding wordt bijgehouden van de te innen bedragen en van de bedragen die worden geschrapt naar aanleiding van de volledige of gedeeltelijke intrekking van de bijdrage voor een concrete actie. Teruggevorderde bedragen worden voor het einde van het programma betaald door ze af te trekken van de volgende uitgavenstaat.	
	13.4. De rekeningen worden tijdig ter beschikking gesteld van de managementautoriteit ter informatie en van de auditautoriteit met het oog op hun beoordeling. Hiertoe worden intern adequate uiterste datums vastgesteld.	
	13.5. Adequate procedures ter waarborging van een tijdige rapportage over de rekeningen aan de Commissie in overeenstemming met artikel 59, lid 5, van het Financieel Reglement.	
Auditautoriteit		
Artikel 72, onder a), b) en e), artikel 123, leden 4 en 5, Vo. 1303/2013	Eis 14) Adequate scheiding van functies en adequate systemen om ervoor te zorgen dat indien een andere instantie de controle uitvoert in overeenstemming met de auditstrategie van het programma, deze de nodige functionele onafhankelijkheid heeft en internationaal aanvaarde controlenormen in acht neemt	
Beoordelingscriteria	14.1 Een duidelijke beschrijving en toekenning van functies in overeenstemming met de auditstrategie (organisatieschema, geplande middelen, vereiste kwalificaties en/of ervaring, opleidingseisen etc.), met inbegrip van de aanwezigheid van een formele	

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITERIA)	BEOORDELINGSCATEGORIEËN ⁶
	<p>overeenkomst waarin taken die onder toezicht van de auditautoriteit door andere auditinstanties worden uitgevoerd, duidelijk zijn vastgelegd.</p> <p>14.2. Het benodigde personeel met de vereiste expertise om aan alle eisen te voldoen, rekening houdend met het aantal, de omvang en complexiteit van de betrokken programma's, met inbegrip van eventuele toepasselijke uitbestedingsregelingen.</p> <p>14.3. Naleving van het beginsel van scheiding van functies tussen de auditautoriteit (en andere auditinstanties indien van toepassing) en andere instanties in het beheers- en controlesysteem (managementautoriteit, certificeringsautoriteit en/of intermediaire instanties) en het beginsel van onafhankelijkheid van de auditautoriteit en andere auditinstanties, zoals vastgelegd in artikel 72, onder a) en b), en artikel 123, leden 4 en 5, van Vo. 1303/2013 (zie ook de richtsnoeren van de Commissie met betrekking tot aanwijzing en auditstrategie).</p> <p>14.4. Volledige en adequate procedures en handleidingen op grond van internationaal aanvaarde auditnormen, met inbegrip van interne kwaliteitsbeoordeling en, indien van toepassing, procedures voor het toezicht op de effectiviteit van naar andere auditinstanties gedelegeerde taken op grond van adequate verslagleggingsmechanismen.</p>	
Artikel 72, onder f), artikel 127, lid 1, Vo. 1303/2013	Eis 15) Adequate systeemaudits	
Beoordelingscriteria	<p>15.1. De systeemaudits worden volgens de laatst bijgewerkte auditstrategie uitgevoerd en zijn gebaseerd op een duidelijk omschreven auditmethode met inbegrip van een behoorlijke risicoanalyse en met inachtneming van internationaal aanvaarde auditnormen.</p> <p>15.2. De audit is gericht op de belangrijkste eisen van de beheers- en controlesystemen in de betrokken instanties (managementautoriteit, certificeringsautoriteit en intermediaire instanties). Binnen de reikwijdte van de audit valt onder andere de controle of de betrokken autoriteiten naar behoren voldoen aan EU- en nationale voorschriften op het gebied van overheidsopdrachten, staatssteun, milieu, financiële instrumenten, duurzame ontwikkeling, publiciteit, eisen met betrekking tot gelijke kansen en non-discriminatie, betrouwbaarheid van gegevens over outputindicatoren en mijlpalen en betreffende de vorderingen van het programma in de verwezenlijking van de doelstellingen.</p> <p>15.3. Alle fasen van de systeemaudits worden naar behoren gedocumenteerd. Er bestaan adequate en volledige checklists aan de hand waarvan alle belangrijkste eisen voor de beheers- en controlesystemen kunnen worden geverifieerd.</p> <p>15.4. Er zijn effectieve procedures voor het toezicht op de uitvoering van aanbevelingen en corrigerende maatregelen naar aanleiding van auditverslagen.</p> <p>15.5. Er is voldoende bewijs om de vaststelling van het zekerheidsniveau dat op grond van de systemen is verkregen, te kunnen controleren.</p>	
Artikel 72, onder f), en artikel 127, Vo. 1303/2013, en de artikelen 27 en 28, Vo. 480/2014	Eis 16) Adequate audits van concrete acties	
Beoordelingscriteria	<p>16.1. Er is een beschrijving van de goedgekeurde methode voor de selectie van concrete acties, die betrekking heeft op de steekproefmethode, de steekproefeenheid, de steekproefparameters, de resultaten en het niveau van zekerheid dat met de systeemaudits wordt verkregen (of, in een beginstadium, met de werkzaamheden die samenhangen met het aanwijzingsproces), met inbegrip van het geplande materialiteitsniveau, in overeenstemming met artikel 127, lid 1, van Vo. 1303/2013 en artikel 28, Vo. 480/2014 (zie ook de richtsnoeren van de Commissie voor steekproeven).</p> <p>16.2. De audits van concrete acties worden met inachtneming van internationaal aanvaarde auditnormen, overeenkomstig de auditstrategie, uitgevoerd.</p> <p>16.3. De audits van concrete acties worden uitgevoerd op grond van ondersteunende documenten die het audittraject vormen en waarmee de wettigheid en regelmatigheid van bij de Commissie gedeclareerde uitgaven wordt gecontroleerd, die ten minste betrekking hebben op de elementen die zijn vastgelegd in artikel 27, Vo. 480/2014, te weten: [zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.]</p> <p>16.4. De audits van concrete acties omvatten, waar van toepassing, controle ter plaatse van de fysieke uitvoering van de concrete actie.</p> <p>16.5. De audits van concrete acties controleren de juistheid en volledigheid van de overeenkomstige uitgaven die de certificeringsautoriteit in zijn boekhoudsysteem registreert, en de afstemming van het audittraject op alle niveaus.</p>	

Verwijzingen naar artikelen in Vo. 1303/2013, Vo. 480/2014 en Financieel Reglement	BELANGRIJKSTE EIS en BEOORDELINGSCRITERIA)	BEOORDELINGSCATEGORIEËN ⁶
	<p>16.6. In het bijzonder moeten alle fasen van de audits van concrete acties naar behoren worden gedocumenteerd in werkdocumenten (met inbegrip van checklists) waarin de uitgevoerde specifieke auditwerkzaamheden, de geproduceerde auditverslagen en de op basis van die werkzaamheden getrokken conclusies worden toegelicht.</p> <p>16.7. Indien geconstateerde problemen een systemisch karakter blijken te vertonen en dus een risico voor andere concrete acties in het kader van het operationele programma kunnen inhouden, zorgt de auditautoriteit, zoals krachtens artikel 27, lid 5, Vo. 480/2014, vereist is, voor nader onderzoek, zo nodig met aanvullende audits, om de omvang van die problemen vast te stellen, en beveelt zij de nodige corrigerende maatregelen aan.</p> <p>16.8. Er zijn effectieve procedures voor het toezicht op de uitvoering van aanbevelingen en corrigerende maatregelen naar aanleiding van audits van concrete acties.</p>	
Artikel 127, lid 7, Vo. 1303/2013, artikel 29, Vo. 480/2014, artikel 59, lid 5, onder a) en b), van het Financieel Reglement	Eis 17) Adequate audits van rekeningen	
Beoordelingscriteria	<p>17.1. Audits van rekeningen worden door de auditautoriteit uitgevoerd in overeenstemming met artikel 29, Vo. 480/2014 (zie ook de richtsnoeren van de Commissie voor audits van rekeningen) en met de auditstrategie van het programma, gericht op de beoordeling van de belangrijkste eisen voor de certificeringsautoriteit.</p> <p>17.2. Teneinde te kunnen concluderen dat de rekeningen een getrouw beeld geven, controleert de auditautoriteit voor het auditoordeel, of alle krachtens artikel 137, Vo. 1303/2013, vereiste elementen correct zijn opgenomen in de rekeningen en overeenkomen met de ondersteunende boekhoudkundige gegevens die door alle betrokken autoriteiten of instanties en begunstigden zijn bijgehouden. De auditautoriteit controleert in het bijzonder, op basis van de door de certificeringsautoriteit verstrekte rekeningen, of: [zie de rest van de tekst in bijlage I bij deze leidraad.]</p> <p>17.3. Bij de audits van de rekeningen worden internationaal aanvaarde auditnormen in acht genomen. In het bijzonder moeten alle fasen van de audits van de rekeningen naar behoren worden gedocumenteerd in werkdocumenten (met inbegrip van checklists) waarin de uitgevoerde specifieke auditwerkzaamheden (tijdens systeemaudits, audits van concrete acties en de door de certificeringsautoriteit bij de auditautoriteit ingediende laatste aanvullende controles van de rekeningen), de geproduceerde auditverslagen en de op basis van die werkzaamheden getrokken conclusies worden toegelicht.</p> <p>17.4. Op het niveau van de auditautoriteit zijn effectieve auditprocedures ingevoerd voor het toezicht op de uitvoering van de aanbevelingen en corrigerende maatregelen op grond van de audits van de rekeningen, met inbegrip van een correcte weergave van de financiële correcties in de rekeningen (naar aanleiding van de resultaten van de audits van concrete acties).</p>	
Artikel 127, lid 5, Vo. 1303/2013, artikel 59, lid 5, onder b), van het Financieel Reglement	Eis 18) Passende procedures voor het verstrekken van een betrouwbaar auditoordeel en voor het opstellen van het jaarlijkse controleverslag	
Beoordelingscriteria	<p>18.1. De auditautoriteit heeft procedures ingevoerd om ervoor te zorgen dat het jaarlijks controleverslag en auditoordeel betrouwbaar zijn, de conclusies op grond van de systeemaudits, audits van concrete acties en van de rekeningen weergeven, en met de modellen in de relevante uitvoeringsverordening van de Commissie overeenstemmen (zie ook de richtsnoeren van de Commissie voor het jaarlijks controleverslag en auditoordeel).</p> <p>18.2. De auditautoriteit heeft procedures ingevoerd om ervoor te zorgen dat het jaarlijks controleverslag en het auditoordeel voor de uiterste datum zoals vastgelegd in artikel 59, lid 5, onder b), van het Financieel Reglement bij de Commissie worden ingediend.</p> <p>18.3. Alle opgespoorde fouten worden naar behoren gemeld en behandeld met het oog op het foutenpercentage en het auditoordeel.</p> <p>18.4. Indien het verwachte totale foutenpercentage boven het materialiteitsniveau ligt, analyseert de auditautoriteit de gevolgen hiervan en doet zij aanbevelingen om ervoor te zorgen dat er corrigerende maatregelen worden getroffen die een aanvaardbaar resterend totaal foutenpercentage opleveren.</p> <p>18.5. Het jaarlijks controleverslag en het auditoordeel moeten betrekking hebben op alle lidstaten die betrokken zijn bij programma's in het kader van de doelstelling van de Europese territoriale samenwerking.</p>	

Opgesteld door:
Nagezien door:

Datum:
Datum:

BIJLAGE III: ALGEMENE CONCLUSIE PER BEHEERS- EN CONTROLESYSTEEM

Autoriteit in de lidstaten	Beoordeling per autoriteit (categorieën 1-4)	Bestaande verzachtende factoren/ compenserende controles die direct van invloed zijn op de beoordeling op systeemniveau	Restrisico voor de regelmatigheid⁸	Algemene conclusie per systeem (categorieën 1-4)
Managementautoriteit				
Certificeringsautoriteit				
Auditautoriteit				
<p>Opgesteld door: _____ Datum: _____</p> <p>Nagezien door: _____ Datum: _____</p>				

⁸ Zeer laag, laag, gemiddeld, hoog.

BIJLAGE IV: TABEL WAARIN DE BELANGRIJKSTE EISEN AAN DE AANWIJZINGSCRITEIA WORDEN GEKOPPELD

<i>Instantie</i>	<i>Eis/Beoordelingscriterium</i>	<i>Betrokken aanwijzingscriteria (bijlage XIII bij Vo. 1303/2013)</i>
Managementautoriteit	Eis 1	
Managementautoriteit	1.1	punt 1, i) of ii)
Managementautoriteit	1.2	punt 1, iv)
Managementautoriteit	1.3	punt 1, i)
Managementautoriteit	1.4	punt 1, ii) of punt 3, A
Managementautoriteit	1.5	punt 1, ii)
Managementautoriteit	1.6	
Managementautoriteit	Eis 2	
Managementautoriteit	2.1	punt 3, A, i)
Managementautoriteit	2.2	punt 3, A, i)
Managementautoriteit	2.3	punt 3, A, i)
Managementautoriteit	2.4	punt 3, A, i)
Managementautoriteit	2.5	punt 3, A, i)
Managementautoriteit	Eis 3	
Managementautoriteit	3.1	punt 3, A, v) of ix)
Managementautoriteit	3.2	punt 3, A, ix)
Managementautoriteit	3.3	punt 3, A, ix)
Managementautoriteit	Eis 4	
Managementautoriteit	4.1	punt 3, A, ii) en iii)
Managementautoriteit	4.2	punt 3, A, ii)
Managementautoriteit	4.3	punt 3, A, i) of ii) of iii) of v)
Managementautoriteit	4.4	punt 3, A, ii) of vii)
Managementautoriteit	4.5	punt 3, A, ii) of iv) of punt 4, B
Managementautoriteit	Eis 5	
Managementautoriteit	5.1	punt 3, A, iv) of vii)
Managementautoriteit	5.2	punt 3, A, iv) of vii)
Managementautoriteit	5.3	punt 3, A, vii)
Managementautoriteit	Eis 6	
Managementautoriteit	6.1	punt 3, A, iv) en punt 4, A, i) en ii)
Managementautoriteit	6.2	punt 3, A, iv) en vii) en punt 4, A, i) en ii)
Managementautoriteit	6.3	punt 3, A, iv)
Managementautoriteit	Eis 7	
Managementautoriteit	7.1	punt 3, A, vi)
Managementautoriteit	7.2	punt 3, A, vi)
Managementautoriteit	7.3	punt 3, A, vi)
Managementautoriteit	7.4	punt 3, A, vi)
Managementautoriteit	7.5	punt 3, A, vi)

<i>Instantie</i>	<i>Eis/Beoordelingscriterium</i>	<i>Betrokken aanwijzingscriteria (bijlage XIII bij Vo. 1303/2013)</i>
Managementautoriteit	7.6	punt 3, A, vi)
Managementautoriteit	7.7	punt 3, A, vi)
Managementautoriteit	Eis 8	
Managementautoriteit	8.1	punt 3, A, viii)
Managementautoriteit	8.2	punt 3, A, viii)
Managementautoriteit	8.3	punt 3, A, viii)
Managementautoriteit	8.4	punt 3, A, viii)
Certificeringsautoriteit	Eis 9	
Certificeringsautoriteit	9.1	punt 1, i) of ii)
Certificeringsautoriteit	9.2	punt 1, iv)
Certificeringsautoriteit	9.3	punt 1, i)
Certificeringsautoriteit	9.4	punt 1, ii) of punt 3, B
Certificeringsautoriteit	9.5	punt 1, ii)
Certificeringsautoriteit	9.6	
Certificeringsautoriteit	Eis 10	
Certificeringsautoriteit	10.1	punt 3, B, iv) of punt 4, B
Certificeringsautoriteit	10.2	punt 1, ii) of punt 3, B, i)
Certificeringsautoriteit	Eis 11	
Certificeringsautoriteit	11.1	punt 3, B, iii)
Certificeringsautoriteit	11.2	punt 3, B, iii)
Certificeringsautoriteit	11.3	punt 3, B, iii)
Certificeringsautoriteit	Eis 12	
	12.1.	punt 3, B, iii)
	12.2	punt 3, B, iii)
Certificeringsautoriteit	Eis 13	
Certificeringsautoriteit	13.1	punt 3, B, ii)
Certificeringsautoriteit	13.2	punt 3, B, i) of ii)
Certificeringsautoriteit	13.3	punt 3, B, ii)
Certificeringsautoriteit	13.4	punt 3, B, ii)
Certificeringsautoriteit	13.5	punt 3, B, ii)
Auditautoriteit	Eis 14	n.v.t.
Auditautoriteit	Eis 15	n.v.t.
Auditautoriteit	Eis 16	n.v.t.
Auditautoriteit	Eis 17	n.v.t.
Auditautoriteit	Eis 18	n.v.t.